

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՆ ԲՈԼՈՐ ՑԵՐԿՎԵՐԻ ՄԻԱՅԵՐ

231 թ.

ԲՅՈՒԼԼԵՏԵՆ

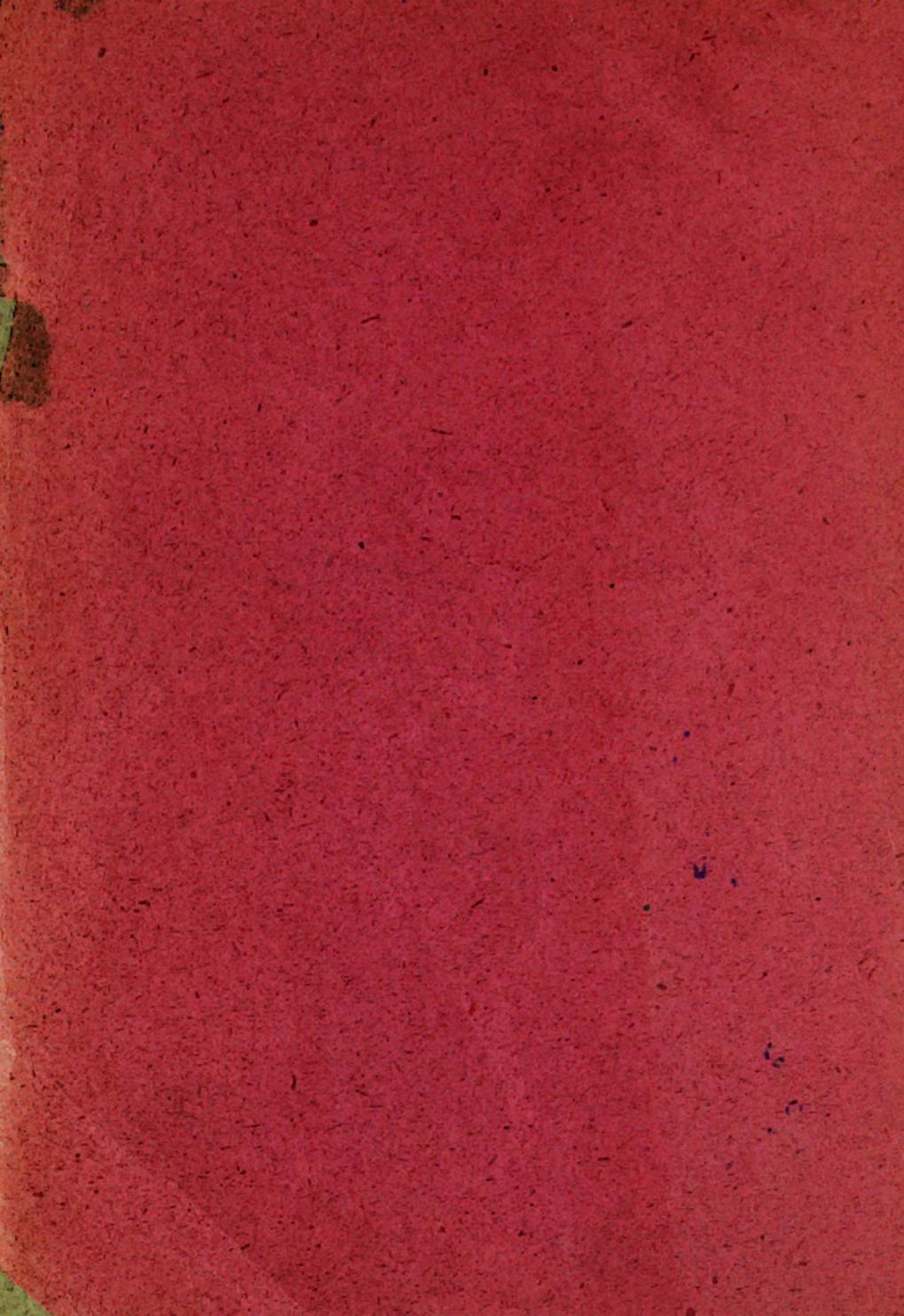
— ԿԿԲ ՔԱՂՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ —

№ 2

16-Ն ՀՈԿՏԵՄԲՐԻ 1928 թ.

№ 2

ԹԻԱԼԻԱ

ԳԱՂՏՆԻ

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵ՞Ք.

ԲՅՈՒԼԼԵՏԵՆ

ԿԿԲ ՔԱՂՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ

231

A 18070

№ 2

16-Ն ՀՈԿՏԵՄԲՐԻ 1928 թ.

№ 2

ԹՐԻՑԼԻՍ

Հայկական Հրաժիգ Դիվ. Քաղքածնի
Հրատ—Խմբագր. մաս

Յերևան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ I ՏՈԱՐԱՆ

ՊԱՏՎԵՐ 477

ԳՐԱԴԱՐԱՆ. 1076 Բ. ՏԻՐԱԺ 2000

ԳԱՂՏՆԻ

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԹԱՆ ԿԱՐՄՐԱԴՐՈՇ ԲԱՆԱԿԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ

№ 6/5

Ք . Թիֆլիս . 16 Հոկտեմբերի 1928 թ .

Հայտարարվում և զեկավարության և դործադրության համար կովկասյան կարմրադրոշ բանակի՝ 1928-29 թ . ձմբան շրջանի կուսակցական և քաղլուսայուրական աշխատանքի պլանային գիրնեկանիվը :

Բանակի Քաղվարչության պետ

ՎԱՐԴԻԼՅԵՎ

ՊԼԱՆԱՑԻՆ ԴԻՐԵԿՏԻՎ

ԿԿԲ ԶՈՐԱՄԱՍԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ
ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ-ԼՈՒՍԱՎՈՐԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1928—29 ԹՎԻ ԶՄՐԱՆ ԾՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Կարմիր բանակի հիմնական հերթական խնդիրը բղխում ե՝ ժամանակակից միջազգային դրության այն դնահատականից, վոր տվել ե՝ Կոմունիստական ինտեր-նացիոնալի ՎI կոնգրեսը:

Այդ խնդիրն ե՝ ավելի մեծ, քան յերես ուժերի լարում, մարտական կորովի և պատրաստության բարձրացման համար: Այդ ուղղությամբ պետք է կառուցվի բանակի կուսակցական կազմակերպության և քաղապարատի գործունեյությունը, պետք է իրավործվի նրանց կազմակերպող գերը կարմիր բանակայինների ու պետերի կազմի անկուսակցական կադրերի միջև:

Նախընթաց ուսումնական տարվա ընթացքում Կովկասյան կարմրադրոշ բանակը համընթաց ամբողջ ԲԳԿԲ հետ կատարեց իր մարտական ռազմական ու քաղաքական պատրաստության ուժեղացման և կատարելազործման մեծ աշխատանքը: Առաջին անգամ նախընթաց տարում այնչափ լայն ծավալված եյին բանակի պետկազմի պատրաստության պարապմունքները՝ ռազմական ու ռազմաքաղաքական խաղերի, վարժությունների և դաշտավիճին յելույթների ամբողջ սիստեմի միջոցով:

Մեր մարտական պատրաստությունն ապահովող՝
ըստնակի մարտական պատրաստության ընդհանուր աճ-
ման Փոնի վրա մենք ունենք նաև մի շարք թերություն-
ներ, վորոնց վերացումը ձմբան շրջանի հիմնական խրն-
դիրն է :

Հրածդային ու մարտավարական պատրաստության
լրաբարացման հետ միասին, զորամասերի մեծ մասում
նկատվում է կրտսեր պետերի կազմի անհատական թույլ
հրածդային պատրաստություն : Տեխնիկական զորքերը
վորոշապես ցածրացը են իրենց հրածդային պատրաս-
տության մակարդակը : Միջին հրամատարի մարտավա-
րական պատրաստությունն, վորն ընդհանուր առմամբ
բավարար է, թույլ է գործնական տեսակետից հրամա-
տարական կազմի մի մասի մեջ : Իր ստորաբաժանում-
ները բավականաչափ հաստատուն ձեռվ զեկավարելու
համար չկան սովորքները : Մշակել այդ սովորքները,
վորպեսզի համապատասխան ստորաբաժանումները
դդան իրենց հրամատարի հմուտ զեկավարությու-
նը—ահա հիմնական խնդիրներից մեկը : Պետկազմի այլ
խմբակների պատրաստության մեջ մարտավարական
տեսածիրի ընդհանուր զարդացման հետ միասին հայ-
տաբերվում են թերություններ մարտի այնպիսի հմուտ
կազմակերպման մեջ, վոր համաձայն իրենց մտադրու-
թյունների մինչև վերջ հասցնեն և նրանց կատարումը :
Բացակայում են նաև բավականաչափ սովորքներ մար-
տական խնդիրների մեթոդական լուծման մեջ : Կարմիր
բանակային կազմի պատրաստության գործում հարկա-
վոր և առանձնապես շեշտել նրա Փիզիկական մարդկա-
ծության և նրա թե՛ մասնագիտական և թե՛ հրածդային
ու դաշտային վարժության մեջ ձեռք բերած նյամում-
ները :

Բոլոր դաշտային պարապմունքներում և մանյովլր-
ներում մարտիկների կողմից ցուցահանված և մեծ հե-
տաքրքրություն և ցանկություն՝ վորքան կարելի յե-
լավ կատարել մարտական հանձնարարությունը : Զմբան

չրջանի խնդիրն ե՝ զաստիարակել նորեկ մարտիկի մեջ հետաքրքրություն գետի իր գենքը, գետի իր ստորաբաժանման աշխատանքը, դեպի իր դորամասը, ձգտելով, փոր հենց ոկղորից լինի ակտիվ ու գիտակից վերաբերմունք գետի բոլոր պարագմունքները:

Զմբան շրջանը զաստիարակության բնագավառում պետք ե ավարտվի կարմիր բանակի մարտիկի հաստատում և ճշգրիտ ըմբռնումով, մարտական պատրաստության բնագավառում պետք ե ճանաչել և կարողանալ տիրել իր զենքին, կարողանալ հմտությամբ դործել իր ջոկի, զառակի կազմով, շրջանը պետք ե ավարտվի այդ առողջարաժանումների մարտական կոփիվածությամբ:

Զորքերի առանձին տեսակների պատրաստության բնագավառում նույնպես նկատվում են միանգամայն բավարար արդյունքներ : Նկատվում ե մեծ համաձայնեցում զորքերի առանձին տեսակների աշխատանքի մեջ, դլխավորապես հետանու և հետեւակի աշխատանքում զնդերի ու դիվիդիաների կազմով կատարած միատեղ վարժություններում : Զոկատային վարժությունները նպաստեցին զորքերի առանձին տեսակների մերձեցմանն ու այն պարտականությունների փոխադարձ հասկացման ամրանալուն, վոր նրանցից յուրաքանչյուրը կոչված և կատարելու մարտում :

Բանակի զորամասերի քաղաքարատն ու կուսակցական կազմակերպությունները ավելի մոտ կանգնեցին ուսուցմանն ու դաշտային աշխատանքներին, իրականացնելով գործնապես ու կոնկրետ ձևով մարտական ոլատրաստության յուրաքանչյուր աստիճանի քաղաքական ապահովումը :

Նախընթաց տարվա կարեռագույն նվաճումների թվին պետք ե դասել Անդրկովկասի կուսակցական, խորհրդային և մասսայական հասարակական կադրմակերպությունների լուրջ ուշադրության գրավումը գետի յերկը պաշտպանության գործնական հարցերը (փորձնական զորահավաք, մանյովիրներ, հակողային

պաշտպանություն) և բնակչության ռազմականացման լայն ձեերով աշխատանքի ծավալմանը :

Պետկազմի աշխատանքներում անհրաժեշտ և ապահովել նախաձեռնության ցուցահանում, իր ստորաբաժանումների պատրաստության համար պատասխանառվության զգացմունքի ամրացում : Զմրան շրջանը պետք է ապահովի կրտսեր հրամատարի մեջ իր ջոկն ինքնուրույն և հաստատուն ղեկավարելու գործնական սովորքներ : Պետք և ապահովել՝ միջին պետկազմի կողմից իր բոլոր ընդունակությունների հայտարերման հնարավորությունը՝ իր ստորաբաժանման պատրաստության և մարտական կոփման գործում : Մատնանշված դրվածքը նախադրյալ և հանդիսանում կրտսեր ու միջին պետի ավելի հաջող և վստահ գործողությունների համար դաշտային պարագայում :

Ավագ պետերի կողմից անհրաժեշտ և ամենից առաջ կենդանի դիտողություն և ղեկավարություն դեսլի ստորադրյալ պետերի աշխատանքը, հաշվի առնելով ստորաբաժանման կոնկրետ վիճակն ու պետի անհատական առանձնահատկությունները : Վարժական պլաններում պետք և նախատեսնել թե՛ պետերի կազմի և թե՛ կարմիր բանակայինների բանվորական ժամանակվա ամենից խնայողաբար ու ռացիոնալ ողտագործումը, վորպեսզի յուրաքանչյուր պարագմունք տա համապատասխան վարժական եֆֆեկտ : Դրան կարելի յե համել ամենից առաջ պարագմունքների պատշաճ նախապատրաստությամբ ու կազմակերպությամբ : Պետք և ապահովված լինի վարժական պարագմունքների ռեյալ իրադրժկող ծրագիրը, վորը լիովին պետք և համաձայնեցրած լինի զորամասի ղեկավարող ապարատի բոլոր ողակներով :

Առաջիգա ժամանակաշրջանում անհրաժեշտ և ավելի լայն կազմակերպել Անդրկողվասի հանրապետությունների քաղաքացիական բնակչության ռազմականացման աշխատանքը, սիստեմատիկ կազի միջոցով և

ողնություն ցույց տալով այն կազմակերպություններին, վորոնք աշխատում են Խորհրդային Միության պաշտպանունակության ամրացման համար։

Քաղվարչությունն առաջադրում է կերպ զորամասերի քաղմարմիններին, կուսկազմակերպություններին ու քաղապարատներին ձմբան շրջանի համար հետեւյալ հիմնական խնդիրները։

1. Ամբողջ ձմբան շրջանի ընթացքում պետք է ամենաակնիվ կերպով կիրառվի ԽՍՀՄ ՀՌԽ վորոշումը կարմիր բանակի քաղբարոյական դրության մասին և բջիջների քարտուղարների 2-րդ համարանակային խորհրդակցության վորոշումները։ Պետք է անընդհատ վերհսկողություն լինի նրանց կատարման համար։

«Շրջանների Հեղափոխական-Ռազմական խորհուրդները, զորամարմինների, գիվիզիանների ու գնդերի հրամատարները, կոմիսարները և քաղողնականները չպետք է թողնեն առանց պատշաճ հետաքննության ու հանցավորների համապատասխան պատժի. վոչ մի զանցառում, վորը խեղաթյուրում և ճիշտ քաղաքական դիմք և ընդունակ է թուլացնող ազդեցություն գործել դորքերի քաղ-բարոյական կայունությունը, հետագյում իրազեկելով վերադաս մարմնին թե՝ խեղաթյուրման փաստի և թե՝ նրա ուղղելու մասին ձեռք առած միջոցառումների մասին»—այս դիրեկտիվը պետք է իրացվի լիակատար անշեղությամբ։ Առանձնապես լուրջ ուշադրություն դարձնել՝ բացասական յերևույթներին ցույց տրված հասարակական-քաղաքական արձագանքին։

Հիվանդագին յերևույթների դեմ մղած պայքարում կլիմավոր տեղն առաջլա պես պետք է գրավի պետկազմի ու կարմիր բանակայինների միջև յեղած կապի ամբացման, բյուրոկրատական խեղաթյուրումների վերացման հարցին՝ ուղղմական ապարատի բոլոր բաղադրիչ մասերում։

Պետք և մորիլիզացիայի յենթարկել կուսակցական կազմակերպություններին, քաղաքական ապարատը, պետերի կազմը, դինթղթակիցներին և ամբողջ կարմիր բանակային մասսային՝ կովկելու համար «աչքին թող փչելու» դեմ : «Աչքին թող փչելու» գեպքեր դեռ ևս կան կովկասյան Կարմրադրոշ բանակում, և այն ել յերբեմն կուսակցության անդամների մասնակցությունը : Այդ խայտառակ յերեսույթը, վորոն անմիասնելի յէ Կարմիր բանակի գասակարդացյին բնույթին և վնասում և նրա մարտունակությանը, պետք և միանդամայն վերացվի ամենախիստ թե՛ հասարակական և թե՛ պատժիչ ազդեցությամբ :

2. Մասսայական կուսակցական-քաղաքական աշխատանքում հիմնական տեղը պետք և պատկանի այն մումենական հիմներին, վոր կապված են գրանուցք «գյուղացիական տրամադրություններ» մտնելու հետ : Մի կողմից ուժեղ հարձակումը կուրակի դեմ և նրա դիմադրությունը և մյուս կողմից՝ վորոշ տնտեսական դժվարությունները նաև այս տարում պահանջում են կուսկադակերպությունները գեղի «գյուղացիական տրամադրությունների» հարցը, վորոնք անկասկած կրաքարանան 1906 թվի համալրման գալով :

3. Իդեոլոգիական ճակատի կարևորագույն տեղամասը հանդիսանում են ինտերնացիոնալ դաստիարակության հարցերը կուսակցական կազմակերպության ներսում, կոմյերիտմիության մեջ, պետկազմի ու կարմիր բանակայինների միջև : Կոմինտերնի ՎI կոնֆրեսի դիրեկտիվը կոմինտերնի բոլոր սեկցիաների ինտերնացիոնալացման ուժեղացման մասին ամբողջ աշխարհի աշխատավորների միջազգային կապերի ու յեղբայրական համերաշխության ամրացման մասին, լիովին տարածվում և նաև Համկկ(բ) վրա և պետք և անշեղուրեն կիրառվի մեր բանակային կազմակերպության կողմից :

Առւրջ ուշադրություն և պահանջվում դեպի մեծատական (վելիկողերժավնի) շովինիզմի, տեղական նացիոնալիզմի և հականիրեյության արտահայտությունների նիքի դեմ մեջած պայքարը, վորոնք մի գործիք են կուլտակության և հակախորհրդային կուսակցությունների աղղեցության համար : Այդ ուղղությամբ անհրաժեշտ և ուժեղացնել կուսակցական դեկավարությունը վոչ միայն կարմիր բանակային մասսայի, այլ և պետկաղմի նկատմամբ :

Ազգային զորամասերում հարկավոր և ավելի մեծ չափով, քան մինչեւ այժմ, արտացոլել աշխատանքներում Հանրապետությունների ԿԿ(ը) կենտկոմների նյութերը իդեոլոգիական ճակատի հարցերի վերաբերյալ (մասնավորապես՝ կենտկոմի պլենումների վորոշումների մշակումը) :

4. Ինքնահնեադատության լոգունգն առաջլա պես մնում ե որվա կենտրոնական լոգունգներից մեկը : Պետք ե հասնել այդ լոգունգի իսկական իրացման :

Փորձը ցույց ե տալիս, վոր չափաղանց դանիադ ե ծավալվում ինքնաքննադատությունը . մի շարք կազմակերպություններում ինքնաքննադատությունը դորձնապես իրականացվում և միայն կուսակցկան պետկաղմի մի մասի կողմից . անչափ մեծ ուշադրություն և ժամանակ և հատկացվում վերացական, ապարդյուն այն հարցի քննարկմանը, թե «ինչ և վոր դեպքում կարելի յե քննադատել և ինչ չի կարելի» . դեռևս չկա բավականաչափ հոգատարություն մերկացվող թերությունների լրիվ և արագ վերացման մասին, վորոշ դեկավարող կուսաշխատավորները բավականաչափ լեռանդով չեն սղնում բջիջներին գործնապես մոտենալու ինքնաքննադատության կիրառմանը :

Մյուս կողմից ակնհայտ ե, վոր մեր բջիջների անդամների լայն խավերը, սակավ բացառությամբ, ճիշտ ևն համաձայնեցնում ինքնաքննադատության համակուսակցական լողունգը բանակային պայմանների առանձ-

հահատկությունների հետ։ Ուստի հիմնովին սխալ կյի-
ներ և բացարձակապես անթույլատրելի՝ դանդաղեցնել
ինքնաքննադատության լոգունդի իրացումն այն պա-
տրվածով, թե կարող են բանակում կուսակցական գծի
ծռվածքներ առաջանալ։ Նման ձևի փորձերին պետք է
վճռապես վերջ տալ. յուրաքանչյուր առանձին գործ-
նական սխալներ, լավ զեկավարության դոյցության
դեպքում, կարող են հեշտությամբ շտկվել աշխատան-
քի ընթացքում։ Կուսկազմակերպության լավ զեկավա-
րության դեպքում ինքնաքննադատության հիման վրա
հայտաբերվում են մի շարք բացասական մոմենտներ
դանազան բնագավառներում, այլպիսով իսկ նախա-
դրյալներ ստեղծելով զորամասերի կյանքի և աշխա-
տանքի բազմակողմանի բարելավման և բանակում կու-
սակցության ազդեցության բարձրացման համար։

5. Զմբան շրջանի կենտրոնական և գլխավոր խրն-
իքը, վորին պետք ե քենոնի ուշադրությունը, վորի
կատարումը վեռական նշանակություն ունի, —դա քա-
ղաքական մարմինների, ուազմական կոմիսարների և
կուսկազմակերպությունների կուսակցական ազդեցու-
թյան զործնական, ույյալ ուժեղացումն ե՝ բանակի գո-
րամասերի կյանքի ու գործունեյության բոլոր կողմե-
րի վրա։

Այդ ուղղությամբ դեռ անհամեմատ ավելի քիչ և
արված, քան թե պահանջվում ե, քան թե կարելի յեր
անել կուսկազմակերպությունների զարդացման այն
մակարդակով, վորին հասել ենք։ Ավելի մեծ հաջողու-
թյուններ կան հարցի գրվածքում, նրա բացանրաւ-
թյան, մասսայականացման մեջ (դիվիզիաների ու ազմ-
կոմների քաղբաժնի պետերի ապրիլյան խորհրդակցու-
թյուն, դեվիզիական կուսկոնֆերանսներ)։ Այժմ կարե-
լի յե առաջ քաշել զործնական աշխատանքը։ Այդ զործ-
նական աշխատանքից կախված կլինի գլխավորապես
բանակում մեր կուսակցական-քաղաքական ազդեցու-
թյան աստիճանը։

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԿԲ Քաղաքական Վարչությունը շեշտում է կուսակցիվ և բռվանդակ կուսկագմակերպության ներկուսակցական իդեյական-քաղաքական կյանքի ամենաակտիվ ծավալման անհրաժեշտությունը, վորը ներկայումս ունի բացառիկ կարևոր նշանակություն։ Այդ նշանակությունը բղխում է արդի այն ամբողջ պարագայից, վորի մեջ աշխատում է կուսակցությունը։ Մեր սոցիալիստական շինարարության բոլոր ակնհայտ հաջողությունների հետ միասին, մենք առաջ ենք շարժվում մի շարք միանդամայն անխուսափելի դժվարությունների ու խոչընդուների միջով։ Նահանջել այդ դժվարությունների առաջ նշանակում է հրաժարվել յերկրի ինդուստրացման վերաբերյալ կուսակցության ընդունած զյանավոր գծից։ Այդ մի շարք դժվարությունների որյեկտիվ անխուսափելիությունը, նրանց պատճառները, նրանց հաղթահարման ճանապարհները հասկանալը պետք է հիմք ծառայի մեր կուսկագմակերպության բայլչեիկական միասնության ու համախմբածության, պետք և հիմք ծառայի մեր նորեկ կուսակցականների հիմնական դաստիարակության կոփիլածության, վորը նրազգաց արձագանքում է մեր զարգացման հակասություններին։

Քաղմարմիններն ու կուսակցական կազմակերպությունները պետք են իրենց տեսողության դաշտում ունենան արոցկիստական խմբակի փշրանքների՝ իրենց դործունեյությունը կենարոնացնելու փորձերը՝ մեր դժվարությունները չարաշաճնելու ողնությամբ։ այդ փորձերը, ինչպես ել վոր դրանք արտահայտվելիս լինեն, պետք է գտնեն մեր կողմից ամենայեռանդուն, ամենաանխնա դիմադրություն։

Դրա հետ միասին պետք է ուժեղացնել ուշադրությունը դեպի այնալիսի տրամադրությունների դեմ մըզած պայքարը, վորոնք արդյունք են մեր յերկրում դա-

սակարգային պայքարի անխուսափելի սրման թերադիահատման : Այ թեքման և դեպի այն ցույց տված հաշտողական վերաբերմունքի այդ արտահայտությունները, վոր ընորոշվում են կուլակի հետ չկովելու ցանկությամբ, ինդուստրացման ու կոլեկտիվացման ընդումաղբությամբ, կուսակցությունը յետ են քաջում 15-րդ համագումարի վորոշումներից : Մեր կուսկադամակերպությունները պետք ե նրբաղդացությամբ ի հայտ առնեն այդ արտահայտությունները և հաղթահարեն այնպիսի պայմաններում, վորտեղ կարմիր բանակային մասսայի միջե ճնշող մեծամասնությունը գյուղացիությունն ե, և վորտեղ հնարավոր ե «գյուղացիական տրամադրությունների» բարձրացում :

Բանակային կուսկոնֆերանսը կդումարովի դեկտեմբերի յերկրորդ կիսին : Հերթական վերընտրություններին (ժամկետների մասին տես հավելվածում) կտրվի առանձին նամակ :

Ամբան կանոնավորման մասին կտրվի առանձին գիրեկափլ, յերբ կատարված կլինեն ապրիլ-սեպտեմբեր կիսամյակի ամփոփումները :

ԲԶԻՉՆԵՐԻ ՀԱՐՑՈՒՂԱԲՆԵՐԻ՝ ՊՈՒՌ-ԻՆ ԿԻՑ ԳՈՒՄԱՐՎԱԾ ՀԱՄԱԲՆՍԿԱՅԻՆ ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԽՈՐՃՐԴՎԿՅՈՒԹՅԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Զմրան շրջանը պետք ե լինի բջիջների քարտուղարների համարանակային յերկրորդ խորհրդակցության վորոշումներն իրացնելու լայն ծավալման շրջան :

Անհրաժեշտ ե ամենուրեք ամենակարծ ժամանակամիջոցում հասնել այնպիսի դրության, վոր այդ խորհրդակցության վորոշումներն իրոք դառնան յուրաքանչյուր կուսաշխատողի, յուրաքանչյուր հրամա-

տարի համար առողջա ղեկավարության առձեռն դիրք : Անհրաժեշտ է առանց բացառության բոլոր կուսկադմակերպություններում ապահովել այդ վորոշումների սպառիչ մշակումը, ծանոթացնել նրանց հետ հրամատարական կազմին (վորոնց թվում նաև նորեկ նորմալ դպրոցավարտներին) և մասսայականացնել այդ վորոշումները 1906 թվի նորեկ կարմիր բանակայինների միջև :

ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆՑ ՑՈՒՅՑ ՏՎԱՇ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Առաջիկա ձմբան շրջանի խնդիրը պետք է լինի կոմյերիտմիությանն ցույց տված կուսակցական ղեկավարության խսկական ուժեղացումն ու բարելավումը սկսած ՀամկԿ(բ) վաշտային բջիջից, խստիվ հետեւյով բջիջների քարտուղարների համարանակային 2-րդ խորհրդակցության բանաձեկին :

Այդ բանաձեկի կատարումն ու մշակումը ստուգելու նպատակով, կոմյերիտմիությանը ցույց տրվող կուսպեկտավարության բարելավման կոնկրետ միջոցառումների արդեն ունեցած փորձի հիման վրա, քաղմարմինները ձմբան շրջանի առաջին կիսին, պետք և հրավիրեն զորամասերի կուսակցական ու կոմյերիտական ղեկավար աշխատողների կայազորային հատուկ խորհրդակցություններ, վորոնց պետք և մասնակից դարձնել կուսակցության ու ԼԿՑԵՄ տեղական կոմիտեների ներկայացուցիչներին : Առանձին դասավորված վորամասերում այդ հարցը պետք է զնել կուսակցական բյուրոների ընդլայնած նիստերի քննարկության :

Կոմյերիտական կազմակերպությունների ու նրանց աշխատանքի դրության ուսումնասիրությանը պետք և մասնակից դարձնել քաղմարմինների ամբողջ կազմին . կոմյերիտմիության հարցերին ավելի մեծ ուշադրու-

թյուն պետք և նվիրեն կուսչինարարության հրահանգիչները :

Կոմյերիտական աշխատանքի ավելի լրիվ հազվառման ու փորձի փոխանակության նպատակով կկի՞ Քաղվարչությունը սահմանում և «կոմյերիտական թերթիկի» պարբերական հրատարակում, վորը լույս կտեսնի, վորպես «կրասնիյ Վոյին» թերթի յերկշաբաթյա հավելված : Քաղմարմինները, կուսակցական ու կոմյերիտական կազմակերպությունները պետք և ապահովեն համապատասխան նյութի առաքումը թե՛ սեփական կոմյերիտական աշխատանքի և թե՛ կոմյերիտմիությանը ցույց տված կուսակցական դեկալարության հարցերի վերաբերյալ : Ազգային դիվիզիանների քաղմարմինները դրա հետ միասին պետք և միջոցներ ձեռք առնեն, վորպեսզի կոմյերիտական հարցերը լուսարանվեն դիվիզիանների թերթերում :

Վորպես կոմյերիտական աշխատանքի առաջնահերթ ինդիբրներ, վորոնց համեմատ պետք և կառուցվի նաև կուսակցական դեկալարությունը, Քաղվարչությունն առաջադրում և հետեւյալը .

ա) Շարունակել ծավալել աշխատանքը կոմյերիտական կազմակերպությունների իդեոլոգիական դաստիարակության, կոմյերիտական վորոշ մասի մեջ արտահայտվող խորթ աղղեցությունների հաղթահարման վերաբերյալ :

Բանակային կոմյերիտմիության ինտերնացիոնայ դաստիարակության գործում հսկայական դեր պետք և խաղա՝ կոմյերիտական կազմակերպություններում Յերիտկոմինտերնի օ-րդ կոնդրեսի վորոշումների մը-շակումը և կոմյերիտական ակտիվի լայն ներգրավումը կոմինտերնի օ-րդ կոնդրեսի հարցերի մշակմանը :

բ) Շարունակել կոմյերիտական խմբակների աշխատանքների ակտիվացումը՝ տեղական հարցերի լայն քննարկման, զորամասի շինարարության հարցերում կուսրջիջի ցույց տված ավելի մեծ ողնության, և աշ-

խատանքի կենդանի ձեւը ավելի մեծ չափով կիրառելու միջոցով :

գ) Վճռական բեկում՝ գեղի զորանոցի կուլտուրական կենցաղի համար մղած պայքարի ուժեղացումը, գեղի ամբողջ կարմիր բանակային մասսայի մեջ կուլտուրական սովորքների արմատացման դործում կոմյերի խթական կազմակերպությունների ունեցած ակտիվ առաջավոր գերի բարձրացումը :

դ) Իրական միջոցներ ձեռք առնելը՝ բարձրացնելու համար կոմյերի խթականների ընդհանուր կրթական մակարդակը, մասնավորապես՝ կոմյերի խթականների յայն մասնակցության ապահովումը հանրակրթական խրմակներում, կրուժոկներում և յերեկոյան դպրոցներում :

Կոնկրետ դործնական ցուցումներ կոմյերի խթական աշխատանքի մասին առաջիկա ձմբան շրջանի համար կորպին կկը Քաղվարչության հատուկ նամակում :

ԱՅԽԱՏԱՆՔԸ ՊԵՏԿԱԶՄԻ ՀԵՏ

Պետերի կազմի հետ տարվող աշխատանքը տակավին ամենուրեք բավական չափով չի ծավալված : Զգալիապես թուլացալ նա ճամբարային հավաքների մանյովրանների շրջանում : Պետակազմի հետ տարվող քաղաքական աշխատանքի բացերը միանգամայն պարզ հայտաբերվեցին «գյուղացիական տրամադրությունների» առավելագույն սրման միջոցին . հրամատարական կազմը, մասնավանդ անկուսակցականը, մի շարք գեղքելում ինքը կողմորոշված չեր և պատրաստված չեր այդ տրամադրությունների հաղթահարման աշխատանքին : Ընթացիկ տարվա մարտավարական պարապմունքներն ու մանյովրները ցույց տվեցին միանգամայն անբավարար հաջողություններ՝ հրամատարական կազմին քաղլուս-աշխատանքին մասնակից դարձնելու դործում : Թույլ է

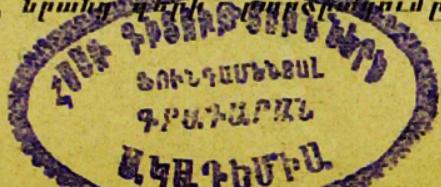
կազմակերպված և արտահայտվում պետկազմի հասարակական կարծիքը՝ իր միջնալայրում դոյցություն ունեցած բացասական, հակաբարոյական յերեսույթների դեմ մղած կովկում : Զորամասերի կողմից բավականաշափ ուշադրություն չեր կարճված՝ ուազմակրթական հիմնարկներն ու ակադեմիաները մտնելու համար պետերի կազմի պատրաստության, ինքնազարդացման աշխատանքի հարցի վրա :

Շատ քիչ բան և արված պետկազմի արտածառայական կենցաղի կազմակերպման տեսակետից . պետկազմի ու նրանց ընտանիքների կուլտուրական սպասարկման գործում, պետկազմի կանանց հետ տարիվող աշխատանքում :

Պետկազմի հետ տարվող աշխատանքի ուժեղացումը՝ համաձայն բանակային Յ-րդ կուսկոնֆերանսի գիրեկտիվի, ամբողջ պետկազմի վրա ունեցած կուսակցական աղղեցության հետագա ուժեղացումը, —առաջիկա շրջանում բանակի կուսկազմակերպությունների ու քաղաքարատի ամենալուրջ խնդիրներից մեկն և :

Ազգային դիվիզիաների քաղաքամինները պետք է մշակեն կոնկրետ ցուցումներ յերկրային զորամասերի պետկազմի հետ տարվող աշխատանքի մասին, մասնավորապես այն ժամանակամիջոցի համար, յերբ կաղըրերը փոխադրվում են համալրման շրջանները : Անհրաժեշտ ե ձգտել, վոր յերկրային զորամասերի պետկազմըն իրոք լայն չափով ներդրաված լինի տեղական կազմակերպությունների աշխատանքին, իրոք լուրջ մոտեցում լինի դեպի ինքնազարդացման աշխատանքի կազմակերպումը :

Քաղաքարատն ու կուսակցական կազմակերպություններն ավելի մեծ ուշադրություն պետք է նվիրեն պետկազմի նյութական-կենցաղային պայմանների բարելավման հարցերին՝ զորամասերի ուժերով ու միջոցներով (փոխողնության դրամարկղների աշխատանքի բարելավում, նրանց պահպանը ու օգտագործումը պետկազմի

բյուջեի կանոնավորման գործում, պետկազմի սպասարկման բարելավումը կոռպերացիայի կողմից, պետկազմի ընտանիքների բժշկական սպասարկում, ավելի մեծ ուշադրություն պետկազմի կարիքներին զորամասերի տնտեսական ապարատների կողմից) :

Անհրաժեշտ և ճշտել, վորպեսզի իրոք կիրառվեն ՊՈՒԹ-ի՝ հուլիսի 25-ի № 28364/դ. հրահանդները կրտսեր պետկազմի մասին (կցվում են որո հետ) :

ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Բանակի զորամասերում կարդապահության դրությունը բնորոշվում և հետեւյալ ամենից հիմնական տվյալներով .

ա) Իրավախախտումների բացարձակ և համեմատական քանակի աճումով (100 հոգուն 1926/27 ձըմքան շրջանի մեկ ամսում ընկել և 9,3 իրավախախտում, 1927 թվի ամբան շրջանում՝ 9,7, 1927/28 թվի ձմքան շրջանում՝ 12,4) :

բ) Իրավախախտումների ընդհանուր թվում կուլտուր-կենցաղային զանցառումների գերակշռությամբ, սակայն միաժամանակ կարմիր բանակայինների կոլտեկտիվ յելույթների քանակի աճումով :

գ) Զորական կարգապահությունը կոմունիստների ու կոմյերիտականների մոտ ավելի բավարար դրություն քան թե անկուսակցականների մոտ, սակայն միաժամանակ կուսակցականների ու կոմյերիտականների միջև իրավախախտումների բացարձակ ու համեմատական աճումով՝ համեմատած 1926/27 թվի ձմքան շրջանի հետ :

Առաջիկա ձմքան շրջանում պետք և հաղթահարել վերոհիշյալ բացառական տենդենցները բանակի կարգապահության դրության մեջ :

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱՎԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ

Զնայած ԽՍՀՄ ՀՌԽ, ԿԿԲ ՀՌԽ և ԿԿԲ ՔՎ մի շաբք սպառիչ գիրեկտիվների կարգապահության պրակտիկայի (գործնության) մեջ փոքր իշտառ զգալի բարերավումները տակավին շեն յեղել: Բավական են մատնանշել, վոր վերակարգերն ու կալանքները կազմում են 1926/27 թվի ձմբան շրջանի տուժերի ընդհանուրի թվի 60 տոկոսը. 1927 թվի ամբան շրջանի 72 տոկոսը, 1927-28 թվի ձմբան շրջանի՝ 56 տոկոսը: Վերակարգերի ու կալանքների տոկոսների իջեցումը համեմատած 1926/27 թվի հետ միանգամայն չնշին է, մինչդեռ մեծ և թըսիչքը զեղի վեր 1927 թվի ամբան շրջանում: Դիվիդիաններից մեկի տվյալներն այն մասին, վոր 1928 թվի ամբան շրջանում վերակարգերն ու կալանքները կադմել են բոլոր կարգապահական տուժերի 82 տոկոսը, իսկ գիվիզիայի կազի վաշտում՝ 99 տոկոսը, և հեծելավաշում՝ բոլոր հարյուր տոկոսը, հիմք են տալիս յեղբակացնելու, վոր հնարավոր և այդ տուժերի տոկոսի նոր աճումը նախընթաց ամբան շրջանում նաև բանակի այլ զորամասերում:

Թերություններն ու կարգապահական պրակտիկայի ծովածքներն ավելի ու ավելի նկատելիորեն (կարմիր բանակային մասսայի ակտիվության ու պահանջկոտության աճման հետ) սկսում են արտահայտվել բանակի քաղաքական-բարոյական դրության վրա, ստանալով ամենալուրջ քաղաքական նշանակություն:

Առաջիկա ձմբան շրջանի խնդիրն է՝ ամենավիտական կերպով բեկում կատարել բանակի զորամասերում կարգապահական պրակտիկայի մեջ դեպի նրա բարելավման կողմը և այն բոլոր դեպքերում համաձայնեցնելու կարգապահական կանոնագրքի պահանջներին, վարը ԲԳԿԲ կարգապահական բաղաբականությունը լորոշող եխմբական փաստաթուղթն է:

Սակայն այս գիրեկտիվն ամենենին չպետք է նկատվի, վորպես պահանջկոտության ու կարգապահության մեջմացում, «ընդհակառակը, կարգապահության պրակտիկայի բարելավումը պետք է իր անմիջական հետևանքն ունենա նպատակահարմար պահանջկոտության բարձրացումն ու կարգապահության վորակական բարձրացումը (ԽՍՀՄ ՀՌԽ սթ. 27/VI վորոշումից):

Կոնկրետ անհրաժեշտ և . ա) մինչև 1906 թվի համարման ընդունելությունը չափաղանց խնամքով ուսումնասիրել նախընթաց ամբան չըջանի կարգապահական քաղաքականության գծի աղավաղումների պատճառները և այդ ուսումնասիրության հիման վրա կոնկրետ ցուցումներ տալ մինչև վաշտերին ներառյալ, սահմանելով այդ ցուցումների կիրառման առորյա վերահսկողություն, մանավանդ այն անձանց վերաբերմամբ, վորոնք ամենից խիստ են հայտարերել կարգապահական պրակտիկայի հիմունքների անդիտացումն ու զարգացումը; բ) Ժամանակին միջոցներ ձեռք առնել առպահովելու համար կարգապահական ճիշտ պրակտիկան 1906 թվի համարման նկատմամբ; գ) Ե՞լ ավելի մոտեցնել զորամասերի քաղաքարատն ու կուսակցական կաղմակերպությունները կարդապահական պրակտիկայի քաղաքական կանոնավորմանը (Հրամատարությանը ժամանակին արած ինֆորմացիոն քաղաքական-բարոյական դրության մեջ յեղած այնպիսի բացասական յերեսույթների մասին, վոր առաջ են դալիս կարգապահական պրակտիկայի ծովածքների հիման վրա. խեղաթյուրումների ու ծովածքների վերացման գործում հրամանատարությանն առաջարկած գործնական ցանկությունների մշակում. կուսակցական կազմակերպությունների ավելի ժամանակին արձագանքումը կուսակցական պետկաղմի կողմից խեղաթյուրման փաստերին):

ԽՈՐՃՈՒՐԴՆԵՐԻ ՎԵՐԵՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Նախապատրաստական աշխատանքն ու վերընտրությունները պետք ե կատարվեն, սերտ կազ հաստատելով տեղական, խորհրդային, կուսակցական կազմակերպությունների հետ : Անհրաժեշտ ե աշխատանքը համաձայնեցնել կամպանիայի ժամկետներին ու պլանին :

Զորամասերի հիմնական խնդիրներն են . 1) բացատրել կարմիր բանակայիններին վերընտրությունների առաջիկա կամպանիայի մասին (նյութը կա մամուլում) : 2) Նորեկների ծանոթացումը տեղական խորհրդային մարմինների աշխատանքին նախապատրաստության կարգով և հաշվետու ժողովներում : 3) Հեղինակավոր, տոկուն կարմիր բանակայինների ու պետկազմի առաջքացումը, վորպես խորհրդի անդամ : Քաղմարմիններն ու կուսակզմակերպությունները պետք ե տպահովեն անկուսակցական ակտիվի ընտրությունները՝ խորհուրդների կազմի մեջ :

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԺԱՄԱՆԱԿՎԱ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Առաջիկա խաղերի ու պարապմունքների համար մանրամասն դիրեկտիվ կուղարկվի լրացուցիչ կերպով, յերբ կստացվեն ՊՈՒՌ-ի դեկավարող ցուցումները :

Քաղկազմի ուղմական պատրաստության ասպարիգում նկատվում ե վորոշ հետամնացություն ՊՈՒՌ-ի և բանակի ՀՌԽ գոյություն ունեցած հրամանների կատարման մեջ : Առաջիկա շրջանում անհրաժեշտ ե ստուգել այդ աշխատանքի ընթացքը և վորոշել հաստատուն ժամկետներ ուղմական պարապմունքների սահմանված ծրագրերը քաղկազմի կողմից ավարտելու համար : Միևնույն ժամանակ ամեն կերպ ողնություն ցույց տա-

լով քաղկապմին տեսական գառընթացն անցնելու մեջ , հարկավոր և ավելի լայն չափով գործադրել քաղաշխատողների մասնակցությունը շարային պարապմունքների անցկացնելուն , հրամատարարական պարտականություններ կատարել տալով նրանց . հարկավոր և նույնպես զորամասից ժամանակավորապես հեռացող հրամատարներին փոխարինել ամենից պատրաստված քաղաշխատողներով :

Զորամասերի քաղմարմիններն ու քաղասլարատները պետք և լուրջ ուշադրություն նվիրեն այն խմբակների աշխատանքների ծավալման , վորտեղ շարային կուսակցականները , և մանավանդ 1906 թվի ծնված նորեկներն ուսումնասիրում են կուսակցական կազմակերպության՝ պատերազմի ժամանակվայլա աշխատանքների հարցերը :

ԿՈՒՍՔԱՌԼՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՌԱՑԻՈՆԱԼԱՑՈՒՄԸ ԶՄՐԱՆ ԵՐՉԱՆՈՒՄ

Կուսակազմակերպություններն ու քաղմարմինները պետք և ծգտեն ոեյալ արդյունքներ ստանալու ամբողջ կուսակցաշխատանքի ոացիոնալացման առնվարիղում , ունենալով հետևյալ հիմնական խնդիրները . ա) աշխատանքին ցույց տված զեկավարության , ինչպես նաև բուն աշխատանքի վորակի բարելավումը , նրա ե'լ ավելի արդյունավետության անսակետից . բ) կուսակցականների ու կոմյերի իտարականների , և մանավանդ կուսակցական պետկազմի բեռնավորման վճռական նվազեցումը , հանգստի և ինքնապատրաստման համար ժամանակի մինիմումի ապահովումը :

Պետք և ուժեղացնել քաղմարմինների ու կուսակազմակերպությունների դերն ու հրամատարությանը ցույց տված ոգնությունը շարային-վարժական և զորամասի կուլտուր կենցաղային կյանքի ոացիոնալացման գործություն :

Պետք և վերացվեն պետկազմի անուշադիր վերաբերմունքի դեպքերը դեպի իրենց ստորագրյալների հանդիսոն ու առողջությունը (ձգումներ, ժամանակի անրավարար կանոնավորում, վորի հետեանքով աշխատում են հանդստյան որերին, հիվանդության պատճառով սահմանված արձակուրդների մերժում, չնայած ուազմա-բժշկական հանձնաժողովների վորոշմանը և այլն) :

Հավելված՝ գործնական ցուցումներ ուացիոնալացման վերաբերյալ և ժողովների, խորհրդակցությունների մոտավոր կողմորոշիչներ և այլն :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Անհրաժեշտ և .

ա) անտեսական աջակցող հանձնաժողովների և վաշտային լիազորների հերթական վերընարությունների ժամանակ ապահովել նրանց խսկական աշխատունակ կազմը (դրա համար պետք է նախապես խնամքով քննարկել թեկնածությունները կուսակցական բյուրոների նիստերում, վաշտային կոմբինեների ժողովներում) .

բ) բարելավել տնտեսական աջակցող հանձնաժողովների աշխատանքին ցույց տված դեկավարությունը. դրա համար կայազորային մասշտաբով հրավիրել քաղաքիններին կից՝ տնտեսական ժողովների յեռամսյակային խորհրդակցություններ, դնելով այդ խորհրդակցություններում ուազմա-տնտեսական մատակարարման պետերի ինֆորմացիան՝ զորամասերի տնտեսական դրության մասին, տնտեսհանձնաժողովների զեկուցումներ՝ առանձին զորամասերի աշխատանքի մասին, մշակելով գործնական առաջարկներ տնտեսհանձ-

նաժողովների աշխատանքի մասին՝ հերթական ժամանակամիջոցի համար :

գ) Ժողովներում տնտեսական հարցերի վերաբերյալ զեկուցումների հետ միասին դնել տնտեսհանձնաժողովների և վաշտային լիազորների հարազեկուցումները . տնտեսահանձնաժողովների հատուկ հաշվետվություններն իրենց աշխատանքի մասին դնել զորամասերի ընդհանուր ժողովներում և ամսվա մեջ առնվազն 2 անգամ :

դ) Լայն չափով գործադրել տնտեսհանձնաժողովների նիստերում զորամասերի տնտեսական աշխատողների զեկուցումների ունկնդրումը :

ե) Տնտեսհանձնաժողովների աշխատանքին տալ ավելի մեծ չափով հասարակայինություն . դրա համար կազմակերպել տնտեսհանձնաժողովների դռնբաց նիստեր վաշտի լիազորների մասնակցությամբ , ակումբներում ու լենանկյուններում . կազմակերպել կարմիր բանակայիններից ու պետկազմից դիմումների , գործնական առաջարկների ընդունելություն և այլն , ժամանակին իրազեկել այդ դիմումների և առաջարկների առթիվ ձեռք առած միջոցների մասին :

զ) Զորամասերի ոազմկոմները պետք ե ապահովեն տնտես-հանձնաժողովների արած բոլոր նպատակահարմար առաջարկների իրական կիրառումը տնտեսական տպարատի կողմց :

ԲԳԿԲ Քաղվարչությունը նշել ե առաջիկա ձմբան շրջանում զորանոցների տես (սմոտը) անցկացնել (կոնկրետ ցուցումները կտրվեն լրացուցիչ կերպով) : Այդ տեսի բաղադրիչ մասը պետք ե հանդիսանա տնտես-հանձնաժողովի աշխատանքի ստուգումը , ուշադրությունը դեպի նրանց : Զորամասերի քաղապարատներն ու կուսկազմակերպությունները պետք ե ապահովեն կարմիր բանակայինների ու պետկազմի լայն մասնակցությունն այդ կամպանիային :

ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԿՈՂՊԵՐԱՑԻԱ

Զմրան չըջանի համար այդ բնագավառում հիմնական խնդիրներն են .

1. 1906 թվի նորեկների կոռպերացումը , ռազմական կոռպերացիայի դերի բացատրությունը ճամբարում , մանյովրաներում և ընկերության մեջ քաշվելը :

2. Հաշվետու վերընտրական կամպանիա : Այստեղ մտնում են խանության ճնշանաժողովների ցուցադրական բաժանմունքների վարչությունների հաշվետվություններն ու վերընտրությունները , լիազորների ժողովները , լիազորների հաշվետվություններն ու նորերի ընտրությունները : Ամբողջ կամպանիան պետք է տարփի ինքնաքննադատության լոգունգով :

ԱԳԻՑԱՑԻՈՆ—ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԻՍՏԱԿԱՆ ԱԾԽԱՑԷՆՔ

Ագիտացիոն—պրոպագանդիստական աշխատանքի հիմնական խնդիրներն ամրողովին բղխում են ծրագրային չըջանի դերեկտիվի առաջադրած ընդհանուր խնդիրներից : Այդ խնդիրների հաջող իրացումը հնարավոր և միայն այն պայմանով , յերբ խնամքով կուսումնասիրվեն բջիջների քարտուղարների 2-րդ խորհրդակցության վորոշումներն ագիտ-պրոպագանդիստիվ , ագիտ-պրոպագանդական խորհրդակցության վորոշումները և շրջանակին քաղվարչությունների ագիտ-պրոպագանդինների խորհրդակցության վորոշումները (հրամանների ժողովածու № 12—հոկտ . 1-ից) :

Առանձնապես շեշտվում է առաջիկա աշխատանքում յերեք խոշորագույն մոմենտ . 1) զորամասի ուսուցման ու կենցաղի բոլոր կողմերի ընդգրկումն ագիտ-պրոպագանատանքով . 2) պայքար ագիտ-պրոպագանատանքի

բոլոր տեսակների, իդեյական ու մեթոդական տոկունության համար, այստեղից ել՝ վերադաս աշխատողների իրական առորյա ողնության անհրաժեշտությունը թե՛ արտադպրոցական աղիտացիայի ու պրոպագանդայի և թե դպրոցական գծով, ինչպես նաև վերահսկողություն և աշխատանքի ճշողւմ. 3) աշխատանքի առանձին ճյուղերում ձեռք բերած հաջողությունների հաստատում ամբացման անհրաժեշտությանը:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԼՈՒՍՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ԻՆՔՆԱԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱԾԽԱՏԱՆՔԸ

1. Կուսակցական լուսավորության հերթական խրն-գերները հիմնականում վորոշված են չամ. ԿԿ. (ր) բջիջների քարտուզարների համարանակային 2-րդ խոր-հըրգակցության վորոշումներով:

2. Կուսկազմակերպությունները պետք ե ապահովեն ծրագրերի համաձայնեցումը Կոմինտերնի 6-րդ կոնգրեսի, չամ. ԿԿ. (ր) 15-րդ համագումարի վորո-շումների ու կուսակցության հերթական խորհրդների հետ, ձգտելով, վոր ավելի մեծ չափով տեսականորեն հիմնավորվեն անցնելիք հարցերը, և շարունակեն բարձ-րանալ պարապմունքների ստույգությունն ու դաստիա-րակչական արժեքը:

3. Զգալի փորձառության գոյությունը կուսլուսի պարտադիր ձևերի գծով միանգամայն լրիվ հնարավո-րություն ե տալիս խուսափելու զանազան կազմակերպ-չական ու մեթոդական թերություններից, վորոնք վո-րոշ չափով կայունացնել են վերջերս (ունինդիրների ինք-նապատրաստման անկանոնությունը, զեկավարների սպ-նականների կալբրի փոքր չափով ոգտագործումը, ան-կուսակցականների փոքր տոկոսը, պարապուների ակ-տիվության մնչումը):

4. Ինքնազարդացման դրվածքը 1927-28 թվին թե՛
կուսակցական լուսավորության գծով և թե՛ ընդհան-
բաղես պետակազմի հետ շափականց թույլ եր : Անհրա-
ժեշտ ե՝ ամենայեռանդուն կերպով ապահովել այդ աշ-
խատանքի լայն ծավալումն ամենից առաջ կուսալուսի
բնազավառում : Իրացնել կկբ ՔՎ համապատասխան
գիրեկաթիվներն ու կկբ ՔՎ 1927 թվի դեկտեմբերի 28-ի
№ 446 ցուցումները, ձգտելով ընդդրկել անհատական
ու խմբակային ձկուն ձեւերով առավելադույն քանակու-
թյամբ անձանց :

5. Կկբ ՔՎ շեշտում ե , վոր ինքնազարդացման աշ-
խատանքի հաջողությունը յերաշխավորող հիմնական
ուղարմաններն են հանդիսանում . կուսկազմակերպու-
թյան զեկավարությունը, ինքնազարդացման կազմա-
կերպիչների ու խորհրդածուների մշտական փորձված
կազմի զոյությունը . պարապողներին ձեռնարկներով ու
հատուկ ամսագրերով ապահովումը (վո'չ կկբ ՔՎ և
վո'չ կբԾ վոչ մի հանձնարարություն չեն կազմելու) .
պարապողների խսկական ազատ ժամանակի ապահո-
վումը . ինքնազարդացումը զեկավարող քաղաքացիա-
կան կազմակերպությունների հետ կապը . խորհրդա-
ծուների հետ հրահանդչական խորհրդակցությունները :

6. Անհրաժեշտ և հատուկ ուշադրություն նվիրել
կայագորային յերեկոյան դասընթացների ու խմբակ-
ների աշխատանքների կարգավորման և զորամասերի
քաղաշխատանքի կարբնետներին՝ ու կբԾ կից յեղած
խորհրդածու կայանների սիստեմատիկ աշխատանքին :

ԺԱՂԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ԱՆԳՐԱԳԻՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՅՈՒՄԸ

1. Անցյալ տարվա՝ քաղաքարապմունքների վորակի
բարելավման համար մղած պայքարը բավարար ար-

դյունքներ չտվեց : Առաջվա պես դեռ մնում են քաղպարապմունքների այն թերությունները , վոր մատնանշված են ՊՈՒՌ-ի Պետի սթ : փետրվ . 15-ի № 63821

շրջաբերականում : Ուստի շրջաբերականում մատնանշված այդ թերությունների դեմ պայքարի միջոցները պետք ե ոգտագործվեն առաջիկա աշխատանքում : Խմբակավարների ընտրությանն ու նրանց պարապմունքների համար պատրաստությանը պետք ե նվիրել բացառիկ ուշադրություն : Անհրաժեշտ ե ավելի մեծ չափով , քան առաջ , խմբակավարի մեջ դաստիարակել գիտակցություն կարմիր բանակայինների հետ տարրվող քաղաքարապմունքների վորակի համար , ճիշտ այնպես , ինչպես շարային պարապմունքների համար : Միևնույն ժամանակ պետք ե զործադրվեն բոլոր միջոցները լավ հիմքերի վրա գնելու հրահանգավորումը և քաղաքարապմունքների որինակելի անցկացման ցուցադրությունը :

Կանոնավոր պարապմունքների առաջին ամսվա ընթացքում քաղմարմինների , քաղաքարատի ու կուսակցական կազմակերպության ուժերով կատարել քաղաքարապմունքների դրվածքի ստուգում և ձեռք առնել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները , վոր բղխում են պարապմունքների այդ ճյուղի վիճակից , չսպասելով տարեկան ու կիսամյակային արդյունքներին :

2. Քաղղեկավարները հրահանգավորման ու մշտական ղեկավարման կարգով պետք ե մասնավորապես գործնական առողջա ողնություն ցույց տան խմբակավարներին թերթեր կարդալու և թերթերի նյութերը պարապմունքներում ոգտագործելու մեջ :

Հատուկ ուշադրություն պետք ե նվիրել համալրման վայրերի նյութերի ոգտագործմանը մեր նվաճումների ու խողինների լուսաբանման համար :

3. Քաղղեկի , վորպես հրահանգչի , աշխատանքի հարցը պետք ե ձմրան շրջանում դրված լինի իր ամ-

բողջ սրությամբ։ Վոչ մի կերպ չպետք ե հանդուրժել քաղղեկի բացակայությունը քաղպարապմունքներից։ Յուրաքանչյուր խմբակավարի պատրաստության համար լիակատար պատասխանատվության սկզբունքը պետք ե կիրառվի ամբողջ խստությամբ։ Այդ առթիվ պետք ե հաստատապես դրված լինի քաղղեկների հետ տարվող ռազմկոմի աշխատանքը, նրանց հրահանդչական վորակը բարձրացնելու դժով։

±. Ակնհայտ և հրամատարության, քաղաքարատի ու կուսկազմակերպությունների ուշադրության թուլացումը զեպի անգրագիտության վերացումը։ Անհրաժեշտ ե ուժեղացնել աշխատանքի այդ ճյուղը։ Պետերի կազմի, կուսակցական ու կոմյերիտական կազմակերպության, ինչպես նաև զորսմասի ամբողջ կազմի հասարակական կարծիքը պետք ե կենտրոնացած լինի անգրագիտության ու կիսագրագիտության հարցի շուրջը, վորապես կուլտուրական հեղափոխության հակառակ կարևորագույն խնդիրների։

Բացի անգրագետների խմբակներում անգրագիտության վերացման պարապմունքների որինակելի կարգավորման, հարկավոր և պարապմունքներ ունենալ անգրագետների ու կիսագրագետների հետ յերեկոյան դպրոցներում։ Հարկավոր և նույնպես գործադրել առանձին հետամնաց ընկերին անգրագիտություն և կիսագրագիտություն վերացնողների կցումները «Կանը» աշխատանքի կարգով։

Եերկարին զորամասերի աշխատանքում իրացնել ԽՍՀՄ 1928 թվի հունիսի 9-ի № 78 հրամանը։

ՀԱԿԱԿՐՈՆԱԿԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԵ

Հակակրոնական պրոպագանդի բնագավառում հիմնական խնդիրը հարկավոր և դնել վոչ թե կրոնի հարձակումից պասսիվ պաշտպանությունը, այլ ակտիվ հարձակումը կրոնի դեմ, վորապես կուլտուրական հե-

ղափոխության և այդպիսով իսկ սոցիալիստական շինարարության զարգացման գործում խոչընդունակույն խոչընդունակույն գեմ : Դրա համար հարկավոր և լուծել հետեւյալ խնդիրները .

1. Անհրաժեշտ և «ձգտել, վոր լինի վճռական բեկում հակալրոնական պրոպագանդը համակուսակցական առողջա աշխատանքի մեջ մտցնելու գործում : Անհաստվածների միության աշխատանքի համար ջոկեյ մասսայական աշխատանքում ստուգված, տեսականապես պատրաստված կուսակցականներին, հաշվելով Անհաստվածների Միության մեջ տարած աշխատանքը կուսակցական բեռնալորում» (Համկեկ (թ) Ագիտադրությանի բանաձեկից) :

2. Անհաստվածների միության բջիջներ սկսաք և կազմակերպվեն բոլոր զորամասերում : Ավելի լայն չափով գրավել Անհաստվածների Միության բջիջների մեջ կարմիր բանակայինների ու պետկազմի ակտիվին : Ավելի մեծ չափով ոգտագործել մասսայական աշխատանքի ձևերը :

3. Մասսավիկլ—հակալրոնականների նոր կադրեր պատրաստելու համար ըստ կայազորների անցկացնել հակալրոնականների դասընթացներ :

4. Միտումատեկաբար լրացնել դրադարանները հակալրոնական գրականությամբ :

Մրագրերն ու մեթոդական ցուցումները կտրվեն առանձին փաստաթղթով :

ԱՐՏԱԴՊՐՈՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԲԳԿԲ արտադպրոցական աշխատանքի վերաբերյալ 1927 թվի Համամիութենական խորհրդակցության վորոշմներն առաջվա պես մնում են, վորպես արտադպրոցական աշխատանքի առանձին ձևերի դրվածքը վորոշող կարենորագույն փաստաթուղթ :

Արտադպրոցական աշխատանքի բնագավառում զուրամասերի առաջ ծառացած բազմաթիվ խնդիրներից կերպ Քաղվարչությունը, վորպես հիմնական խնդիրներ առանձնացնում է հետեւյալը.

ա) Լենանկյունների խորհուրդների և ակումբների վարչությունների աշխատանքը

Հիմնական խնդիրն այսաւել այդ կաղմակերպությունների ակտիվացումն է, մշատական զեկավարող աշխատանքի մեջ քաշելով, ուժեղացնելով կուսակցական ղեկավարությունը և մանավանդ ուղմակոմների, ակումբի պետի ու քաղղեկների խելամիտ, զուսպ ղեկավարության և ողնության միջոցով:

բ) Գեղարվեստական աշխատանքի ուժեղացումն ու բարելավումը

Լենանկյունների և ակմբների աշխատանքի անկենդանությունն ու չորությունը զգալիորեն բացատրվում և նրանով, վորչեն գործադրովում ագիտացիայի ու պրոպագանդի զեղարվեստական ձևեր: Ուստի զեղարվեստական (մանավանդ մասսայական) աշխատանքի զարգացմանը պետք է հատուկ ուշադրություն նվիրել: Մասնավորապես անհրաժեշտ է.

1. Ամեն կերպ խրախուսել և առաջ քաշել կարմիր բանակայինների զեղարվեստական ընդունակությունները (գարմոնիստներ, բալալայկա նվագողներ, յերգիչներ, պատմողներ և այլն). 2. զեղարվեստական աշխատանքի փորձառության և ուժերի փոխանակություն կատարել զորամասերի միջև, ձգտել այնպես անել, վորցուցադրական ագիտացիայում լինի զեղարվեստ և արտահայտություն. 3. ոգտագործել Գեղաշխի միության ուժերը թե՛ բեմադրությունների և թե՛ զեղարվեստական աշխատանքի ղեկավարության համար. 4. ոացիո-

նալ ձեռվ սպատագործել ուադիոն և կինոյի շուրջը ծավալել ակտիվ աշխատանք :

Այս ամբողջ աշխատանքում ապահովել ստուրդ րովանդակություն, համարակատանիստն վերահսկողության և յելույթների համար նյութերի ընտրությամբ, մանավանդ, գեղարվեստական խմբակների աշխատանքների մշտական ղեկավարության միջոցով :

զ) Ապահովել խմբակների սիստեմատիկ աշխատանքը :

Ամենալուրջ պահանջներ պետք ե առաջադրել գեղի ակմբի խմբակային աշխատանքը : Մինչդեռ հատկապես հենց այդ աշխատանքն և հաճախ ամենից անկանոնը, միայն թղթի վրա գոյություն ունեցողը : Զմրան շրջանի համար առաջադրվող հիմնական պահանջն ե՝ կանոնավորել աշխատանքն այդ ասպարիզում, համաձայնեցնել աշխատանքը զորամասի իրական պահանջների ու հնարավորությունների հետ : Աշխատանքի հաջողության համար տարրական պայմանները կլինեն, 1) ղեկավարների հրահանդավորումը . խմբակային աշխատանքում ղեկավարությունը ինքնազործներության հետ ճիշտ զուգակցելու սովորքներ պատվաստելու գծով . 2) խմբակային աշխատանքի նյութական ապահովումը շենքով, ձեռնարկով, ժամանակով ու կահավորանքով . 3) խմբակներում լայն ինքնավարություն, 4) փորձի լայն փոխանակության կազմակերպում զորամասի խմբակների միջև . 5) կուսակցականների և կոմյերիտականների մասնակցությունը և կուսկազմակերպության մշտական ղեկավարությունը . 6) աշխատանքի համաձայնեցումը հասարակական կազմակերպությունների հետ (Անաստվածների միություն, ՊԱԶՀ-Ավիաքիմ, Կորչի Անդրագիտությունն ինկերությունը) :

գ) Տեղեկատու աշխատանքի կանոնավորումը :

Տեղեկատու աշխատանքի բարելավմանը պետք է հասնել հետևյալ միջոցներով . 1) Համաձայնեցնել տեղեկատու աշխատանքը ակումբներում և լինանկյուններում . նպատակահարմար ձեռվ բաշխել տեղեկատու նյութերը , ակմբի աշխատանքների կողմից հրահանգավորել խորհուրդների այն անդամներին , վորոնք վարում են խորհրդատու աշխատանքն անկյուններում : 2) Սահմանել վաշտի հրամատարի ու քաղզեկի իրական պատասխանատվություն հարց ու պատասխանների տետրերը վարելու համար : 3) Մերժ կազ հաստատել դատախազության հետ կազմակերպելու և տանելու համար տեղեկատու իրավաբանական աշխատանքը : 4) Ոգտագործել մամուլը և մասսայական աշխատանքի գեղարվեստական ձեռքը , ինչպես նաև լավագույն ձեռվով ոգտագործել ցուցադրական ազիտացիան :

Ե) Ուշադրությունն զբադարանին :

Միայն բացառիկ և չթուլացող ուշադրությունը դեպի գրադարանային զործը կուսքազլուսապարատի բոլոր ողակների ու հրամկազմի կողմից կազմահովի գրադարանային աշխատանքի պատշաճ դարգացումը , վորը մինչև այժմ մեր աշխատանքի աչքաթող արված տեղամասն և թույլ ե կապված ընդհանուր աշխատանքի հետ : Գրադարանների մեջ ամբողջ պետկազմի և ամբողջ կուսակցական ու կոմյերիտական մասսայի կարմիր բանակային լայն ակտիվի ներդրավումը . ընթերցողների ակտիվ ստեղծելն ու ոգտագործելը . գրադարանների ժամանակին համալրումը . քաղզեկների իրական պատասխանատվություն ստեղծելը՝ դեպի գիրքը կարմիր բանակայինների ունեցած պահանջների հաշվառման համար , ստորաբաժնումների շարժական գրադարանների գրության համար—այս բոլորը կնպաստեն այդ աշխատանքի շոկմանը :

Ղ) Կարգ ու կանոնն ու մաքրությունն ակումբներում
ու լեռանիկյուններում

Այժմ յան նյութական պայմանները հնարավորություն են տալիս բոլոր աշխատաղների ջանքերով զգալի արդյունքներ ստանալու՝ այն վայրերի հարմարության ու մաքրության գործում, վորտեղ ընթանում և արտադպրոցական աշխատանքը:

ՍԱՆ ԼՈՒՍ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԿեԲ ՔՎ առաջադրում և զորամասերի կուսակցական կազմակերպություններին ու քաղաքարատին հետեւյալ գործնական խնդիրները, վարոնց լուծումը կնպաստի սանլուս աշխատանքի թերությունների վերացմանը.

ա) ոգնել կյանքում կիրառելու բժշկական աշխատաղների բանակային կոնֆերանսի վորոշումները.

բ) ներգրավել բժշկական աշխատաղներին մեթոդական պարագմունքներին դպրոցական և արտադպրոցական գծով.

գ) ոգտագործել բժշկական ուժերը հանրակրթական աշխատանքի և հակակրոնական պրոպագանդի համար.

դ) բժշկական աշխատաղներին մասնակից դարձնել արտադպրոցական աշխատանքներին մանավանդ ոպորտի գծով.

ե) բժշկին մասնակից դարձնել գրականություն զուրս զրելու գործին:

ԳԵՂԱՇԽԻ ՈՒ ԼՈՒՍԱՇԽԻ ԾԵՖՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գետկազմի ինքնազարդացման աշխատանքը, հանրակրթական աշխատանքը կարմիր բանակայինների հետ և պահանջների ուժեղացումը դեպի մասսայական աշխատանքը, առաջ քաշեցին բանակում մեր չեփերի, —

լուսաշխի ու գեղաշխի , — զործունելության իրական աշխուժացման խնդիրը :

Բանակի զորամասերը պետք և սխառեմատիկ կապ հաստատեն աեզական արհեստակցական մարմինների հետ՝ չեֆ միւթյունների ուժերի պլանային ողագործման համար :

ԶԻՆԹՂԹԱԿՑԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Մամուլի ամենալայն ողագործումն ինքնաքննութաստթյան ծավալման զործում խնդիր և առաջազդրում ուժեղացնել զինթղթակցային աշխատանքին ցույց տված կուսակցական առողյատ զեկավարությունը և բարելավել զինթղթակիցների հետ առավող դաստիարակչական աշխատանքը :

Բանդյուղթղթակիցների համամիւթենական խորհրդակցության և մանավանդ զինթղթակցային սեկցիոնի վորոշումները պետք և ամրացվեն և խնամքով մշակվեն բոլոր զինթղթակիցների կողմից :

ՔԱՂԼՈՒՄՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

Հիմնական խնդիրն և հանդիսանում ԽՍՀՄ ՀՌԽ նախազահի այն գիրեկափի իրացումը , վոր վերաբերում և լինանկյուններում և ակմբային չենքերում հարմարություն ստեղծելուն , նրանց վոչ թե սովորական նորմաների այլ իրական պահանջների չտիրով տաքացնելուն և լուսավորելուն :

Մատակարարմանը վերաբերող այլ հարցերից կերպով առաջազդրում և հետելարք . անհրաժեշտ և ձեռք բերել ցուցակներով սահմանված դույք , հսկել քաղլուս զույքի պահպանմանը , գումարներն ողագործել , հաշվի առնելով քաղլուսաշխատանքի բոլոր ձյուղերի կարծիքները , կովել ավելորդ ծախքերի գեմ :

ԳԱՂԱՌԻՍԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐ

Ազիտա պրոպաշխատանքի բալոր հիմնական ձևերի ոլատչած անցկացումը զգալի չափով դեմ և առնում քաղլուսաշխատանքի կարինեաների ակտիվ աշխատանքի բացակայության :

Անհրաժեշտ և ձգտել այնպես անել, վոր կարինեան անպատճառ զառնա հիմնական բաղա ազիտապրոպաշխատանքի համար և միենույն ժամանակ կենտրոնացնի այդ աշխատանքի կենդանի փորձը :

ԿԲՏ

Կարմիր Բանակի ու Նավատորմի Տներին առաջադրվում են հետեւյալ խնդիրները . ստեղծել իր ամուր ակտիվը, վորն ազգի Տան կյանքի ամբողջ ընթացքի վրա . ծավալել մասսայական գեղարվեստական աշխատանք ԿԲՏ անդամների ուժերով և միենույն ժամանակ սպազործել դրոի լավագույն ուժերը . զարգացնել ուղմագիտական ու մասսայական սաղմական աշխատանք . իրական կառ հաստատել քաղաքացիական կազմակերպությունների հետ, մանավանդ սաղմական աշխատանքի դժուլ :

ՄԱՍՍԱՅՎԱԿԱՆ ՏԵՍԵՐ

Զմրան շրջանում բանակային ու դիվիզիօնական թերթերը պետք ե անցկացնեն լայն հասարակական ուսեսեր (ամուռներ) .—1) կարմիր զորանոցի, 2) պրոլետարական կազմակերպությունների հետ ունեցած բանակի կազմի, 3) Անտառվածների միության բջիջների ակտեր :

Հավելվածներ . 1) Վերընտրություններ , սեմինարաններ և կամպանիաններ անցկացնելու ժամկետները ; 2) Գործնական ցուցումներ սացիսնալացման վերաբերյալ ; 3) Արխնակելիք կողմորոշ (արխենալիք) ժողովների և խորհրդակցությունների՝ գնդում ; 4) Քաղվարչի շրջաբերականը կրտսեր պետերի կազմի մասին ; 5) Անցյալ շրջանի դիրքեկտիվների ցանկը :

ԿԿ . Բ . Քաղվարչության պետ՝

ՎԱՐԻԹԵՎ

**ՎԵՐԵՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՍԵՄԻՆԱՐՆԵՐ ՅԵՎ
ԿԱՄՊԱՆԻԱՆՆԵՐ ԱՆՑՎԱՑՆԵԼՈՒ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ**

1. Վերընտրություններ կուսկագ-
մակերպություններում . . . . . նոյեմբեր
2. Խմբակավարների և քաղղեկնե-
րի սեմինարներ . . . . . նոյեմբեր.
3. Վերընտրություններ կոմիերի-
տական կազմակերպություննե-
րում . . . . . գեկտ. I կիսում.
4. Վաշտալին գրադարանապեսնե-
րի սեմինարներ . . . . . գեկտեմբեր.
5. Ստորին հակակրօնականների
սեմինարներ . . . . . գեկտեմբեր.
6. Լինանկյունների խորհուրդների
և ակումբների վարչություննե-
րի վերընտրություններ . . . . . գեկտեմբերի II
7. Աջակցության տնտեսական
հանձնաժողովների վերընտրու-
թյուններ . . . . . կիսում
8. Խմբկոլների վերընտրություն-
ներ . . . . .
9. Կրպակների հանձնաժողովների
վերընտրություններ . . . . . հունվարի I
10. Վերընտրություններ հասարա-
կական ինքնազործունելության
կազմակերպություններում . . . . . կիսում.

11. Բջիջների քարտուղարների սեմինարներ . . . . . դեկտ.—հունվ.
12. Կոմիերիտմիության պատասխանատու կազմակերպիչների սեմինարներ . . . . . դեկտ.—հունվ.
13. Խմբկոլների անդամների սեմինարներ . . . . . հունվար.
14. «Զակվոլենալոյի» լիազորների ռազմական ժողովներ . . . . . հունվար.
15. Զորանոցի գննության կամպանիա . . . . . }
16. Պրոլետարական կազմակերպությունների հետ ունեցած կապի գննության կամպանիա . . . . . } հունվ. փետրվ.
17. Խորհուրդների վերընտրություններին մասնակցելը . . . փետրվար.
18. «Զակվոլենալոյի» լիազորների համագումար . . . . . փետրվար.
19. Անաստվածների միության բըջիջների աշխատանքների զըննություն, ապա անաստվածների կայազորական կոնֆերանսներ . . . . . փետրվ.—մարտ.
20. Զինթղթակիցների կայազորական կոնֆերանսներ . . . . . փետրվ.—մարտ.
21. Ինքնուսների և կուսդպրոցների ունկնդիրների կոնֆերանսներ . . . . . ապրիլ.

22. Կարմիր բանակալին կոնֆե-
րանսներ (խորհուրդների հա-
մամիութենական համագումա-
րից հետո) . . . . . մայիսի 1 կիսին.

23. Դիվիզիական կոմիերիտմիութե-
նական կոնֆերանսներ . . . . . }
24. Դիվիզիական կուսակցական կոնֆերանսներ . . . . . } Ժամկեաները կը
սահմանվեն լրա-
ցուցիչ կերպով.

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ՌԱՑԻՈՆԱԼԱՑՄԱՆ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՌԱՑԻՈՆԱԼԻԶԱՑԻԱՆ ՔԱՂՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒՄ

1. ՆԵՐՔԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ա) Հանձնարարված աշխատանքի իր ժամանակին կատարելու անհատական պատասխանատվության ուժեղացումը, նույնպես և ուժեղացում դիրքելումների և վերադաս մարմինների պահանջների. դրա իրական սիստեմատիկ սոուզման կազմակերպումը, վոր պիտի առաջնորդի անվերջ իրար չհասկանալու ու միենույն հարցի վերաբերյալ կրկնվող ցուցումների լիկվիդացիան (առև Քաղվարչի Հրաման № 38/4 հուլիսի 18-ին 1928թ.) :

բ) Յերկշաբաթյա կատարելավես կրնկրետ աշխատանքի ծրագիր, վորոնք պիտի ապահովեն ամեն մի աշխատողին վորպես որինակելի կողմորոշ (որինատիր) նրա կողմից տարվող պարապմունքների համար. ճշուրեն նշում նախատեսվող խորհրդակցությունների և ժողովների, դրա մեջ հաշվելով և քաղմարմնից գուրս ներկայացուցչությունը:

գ) Ֆունկցիաների նշուրբեն բաշխում աշխատողների միջև, թույլ չտալով զուգահեռ անցկացնելու քաղմարմնի (քաղորդանի) դորամասերի աշխատանքի մեջ:

2. ԶՈՐԱՄԱՍԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ա) Հիմնական գծի ավելի հաստատ կիրառումը—դա կենդանի դեկավարությունն է; տեղերում աշխատողներին անմիջական ոգնություն հասցնելը՝ նրանց աշխա-

տանքի պակաս կողմէրը վերացնելու գործում, հսկողությունն ու աշխատանքի սոուզումը (տես Քաղվարչի ցուցումը № II (սուսերին «Պ») 1/92579 ¼ սեպտ. 1928թ.):

բ) Կեր Քաղվարչության պլանը քաղմարմիների կողմից լրացնելու ժամկետների միատեսակություն։ առաջին լրացում—մինչև Հայկուսկոնֆերենցիան, յերկրորդը—Հայկուսկոնֆերենցիայից հետո մինչև ձմեռնային ժամանակաշրջանի վերջը։ մաքսիմալ չափով սեղմ լրացումներ, նրանց մեջ առնելով միայն այն մոմենտները, վորոնք հատուկ են տվյալ ժամանակաշրջանի համար։ լրացուցիչ դիրեկտիվներ տալ միայն բացառիկ զեղչերում։

գ) Կողմորոշ պլաններ տալը զորամասերին, ցույց տալով նախատեսվող դիմիզիական խորհրդակցությունների ժամկետները, զեկուցելու համար Քաղբաժին կանչելը (զեկուցումներին անպայման նախորդում են հետազոտությունները), հրահանդչական շրջադաշտություններ, կայազորական խորհրդակցություններ։

դ) Ղեկավարության, շրջազայռությունների, դիրեկտիվների և այլն համաձայնեցում դիմիզիաների չափանիքի հետ (իր ժամանակին հրատարակություն, հրատարակության միաժամանակություն միենույն հարցի վերաբերյալ և լիակատար համաձայնեցում զորամասերից լրացուցիչ կերպով հարցումներ անելուց խուսափելու համար)։ Վոչ մի գեղագում թույլ շտալ անհամաձայն, իրար հաջորդող ինսպեկցիաներ։

ՌԱՑԻՈՆԱԼԻԶԱՑԻԱՆ ԶՈՐԱՄԱՍԵՐՈՒՄ

1. Ղեկավարության գծով։ սկզբնական կազմակերպությունների զեկավարության հիմքը—դա կոնկրետ հրահանգումն ե, ոգնությունը, աշխատանքի արդյունքների ստուգումը։ Կուսրյուրոն չպետք է պահանջի բը ջիջներից վոչ մի գրավոր մատերիալ և վոչ մի մատերիալ չպիտի տա (այս չի վերաբերում յերկրային դորա-

մասերին՝ հավաքներից գուրս)։ թղթների տրձանու-
դը յությունների հետ պետք է ծանոթանան կուսրյուրո-
ների պատասխանատու քարտուղարները՝ կենդանի զե-
կալվարժան կարգով։ Կուսրյուրոն պետք է ունենա ամ-
սական ցուցակը բոլոր խորհրդակցությունների և ժո-
ղովների, վորոնք պիտի տեղի ունենան զնդի մասշտա-
րօվ և թղթների պատասխանատու քարտուղարների ու
զանազան կազմակերպությունների կողմից կուսրյու-
րոյում զեկուցումներ առաջը ցուցակ։

2. Պլանների գծով։ զնդան պետք է միայն մի պլ-
լան լինի, մաքսիմալ չափով սեղմ, վոր պիտի իր ժեղ
ամփոփի աշխատանքի հանդուցային կետերը (յալուայ
ունկութեատությունները) և արտացոլի տվյալ ժամանակաշրջանի (ուրիոծ)
առանձնահատկությունները (ժամկետներ՝ առաջին
պլանը—մինչև Հայկուսկոնֆերենցիան, յերկրորդ
և յերրորդ պլանը—Հայկուսկոնֆերենցիայից հետո մին-
չե ձմեռնային ժամանակաշրջանի վերջը։ Բջիջները,
նույնպես և հասարակական զանազան կազմակերպու-
թյունները պետք է ունենան միայն յերկշրաթյա կոնկ-
րետ ծրագրեր (թա ուսանուած)։

3. Խորիրդակցության և ժողովների գծով։ մաքոփ-
մալ չափով կրճատել նրանց թիվը և ժամանակը (վոչ
ավելի քան 212 ժամ)։ Իր ժամանակին ոկտել ժողովնե-
րը, խնամքով նախորոք մշակել հարցերը. զեկուցողնե-
րի ժամանակը սահմանափակել (վոչ ավելի քան 1 ժամ)։
Խնամքով բազմակողմանի կերպով մշակել առաջադրած
հարցը, այնպես, վոր այլևս կարիք չլինի կրկնել կամ
քննարկել մյուս կազմակերպություններում։ Կուսրյու-
րոն ազատել մանը հարցերի քննարկումից և այն հարցե-
րի քննարկումից, վորոնք ամենալայն հաջողությամբ
կարող են քննարկվել հասարակական կազմակերպու-
թյուններում։ Խախորոք վերամշակել հարցերը կազմ։
և ազիտպրոպ հանձնաժողովներում։ Խորհրդակցու-
թյուններին հրավիրել միայն այն ընկերներին, վորոնց
ներկայությունը իրոք անհրաժեշտ է։

4. Ծանրաբեռնության գծով. վերացնել կուսակցականների ծանրաբեռնությունը. այդ ծանրաբեռնումը հավասարաչափ բաշխելու տևակետից, աշխատանքի մեջ գրավել ակտիվի լայն խավերին։ Ավելի համարձակ և խոշոր չափով սպազործել անկուսակցական ակտիվը և կոմյերիտականներին։ Իրապես ապահովել պատասխանատու քարտուղարների 2-րդ համարանակային խորհրդակցության վորոշումը յերկու աղատ յերեկոների մասին (բացի հանգստյան որերից) շարաթված մեջ։ Բավական համարել զինվորականի մասնակցությունը մեկ հասարակական կազմակերպության մեջ։

Ծացիոնալիզացիայի վերաբերյալ նշված բոլոր միջոցառումները պետք են անցկացվեն կոմիսարների և քաղմարմինների պետերի անձնական պատասխանատվությամբ, վորոնք պարտավոր են սիստեմատիկ կերպով սառուղել նրանց գործադրումը։

ՀԱՎԵԼՎԱՆ № 3

ԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿՈՂՄՈՐՈՅ (ՈՐԻԵՆՏԻՐ) ԳՆԴՈՒՄ

Կուսկողեկտիվի ժողով		ամիսը	1	անգամ
Կուսրլուրովի նիստ			2	"
Կազմհանձնաժողովի ժողով			2	"
Ագիտապրոպհանձնաժողովի նիստ .			2	"
Համեկ (բ) վաշտի բջիջի ժողով .			2	"
Համեկ (բ) վաշտի բջիջի նախագա-				
հության նիստ			2	"
Կոմիերիտական կողեկտիվի ժողով			1	"
Կոմիերիտական կողեկտիվի բլուրո-				
լի նիստ			2	"
Կոմիերիտմիության վաշտի խմբակի				
ժողով			2	"
Կոմիերիտմիության վաշտի խմբակի				
նախագահության նիստ			2	"
Ընդհանուր գնդակին ժողով . . .	2	անգ.	ձմեռվա շըջ.	
Պատգամավորական ժողով . . .	2	"	"	"
Գնդի հրամքաղկազմի ժողով . . .	3	"	"	"
Հասարակական կազմակերպու-				
թյունների գնդի նախագահու-				
թյունների նիստեր		ամիսը	1	անգամ
Հասարակական կազմակերպու-				
թյունների անդամների ընդհա-				
նուր ժողովներ	2	ամիսը	մեկ անդ.	

Վաշտերի (և սրանց հավասար)		
Ժողովներ	ամիսը 1 անգամ	
Անկուսակցական ակտիվի վաշտա- լին խորհրդակցություններ . . .	2 ըստ կարիքի (միջին հաշվով 2 ամիսը 1 անգ.)	
Քաղմարտիկների խորհրդակցու- թյուն	2 անգ. ձմեռվա շրջ.	

**ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿՈՂՄԵՐՈՅ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՑՈՒ
ՖԱՐՏՈՒՂԱՐՆԵՐԻ ՈՒ ԲԶԻՉՉՆԵՐԻ ՖԱՐՏՈՒՂԱՐ-
ՆԵՐԻ ՅԵՎ ԶԱՆԱԶԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ-
ՆԵՐԻ ԿՈՒՍԲՅՈՒՐՈՅՈՒՄ ԱՆԵԼԻՇ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄ-
ՆԵՐ**

Բջիջների քարտուղարների ղեկու- ցումներ	Ամեն մի պատ- քարտուղար հա- շիվ և տալիս 1 անգամ ձմեռվա շրջանում.
Կուսլուսավորության ղեկավարի ղե- կուցում	2 անգամ ձմեռվա շրջանում.
Զեկուցում արտադրվոցական աշ- խատանքի մասին	Կույնալես.
Զեկուցում քաղաքարտադրունքների մասին	Կույնալես.

Հասարակական կազմակերպությունների գեկուցում . . . .
լուրաքանչյուր կազմակերպություն 1 անդամ
թիւն 2 անդամ ձմեռված շրջանում.

Զեկուցում կոմիսիոնիության գլուխի պատասխանատու կազմակերպիչներ . . , ...

ԳԱՂՏՆԻ

ԾՐՁԱՆՆԵՐԻ (օքրոց) ՑԵՎ ՏՈՐՄԻՉՆԵՐԻ
ԺԱՂՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԵՏԵՐԻՆ

ԲԳԿԲ կրտսեր պետերի կազմը քաղաքա-բարոյա-
կան վիճակի նկատմամբ ունի մի շարք եական թերու-
թյուններ, դրանցից ամենագլխավորներն են .

ա) Բանվորական շերտավորման վոչ բավականա-
չափ լինելը—նրա թվով յետամեացությունը շարքային
կազմի բանվորական շերտավորումից : Զավիազանց
թույլ են գրավում դեպի գնդի գպբոցները գյուղատնտե-
սական բանվորներին . ունենոր գյուղացիությունից , իսկ
յերբեմն և սոցիալապես անհարադար տարրերից , ներս
են սովորկում բավական թվով խմբակներ :

բ) Կրտսեր հրամկազմի քաղաքական և կուլտուրա-
կան մակարդակը շարունակում և մնալ անբավարար ,
նրա քաղաքական արամագրությունը , իր հմքում ,
շատ քիչ և առարերդում կարմիր բանակայինների տրա-
մադրություններից :

գ) Կրտսեր հրամկազմը բավարար չափով չի հրա-
հանգված իր հմտությունների մեջ . չի կարողանում կա-
նոնավոր մստենալ և անցկացնել կ . բանակայինների ու-
սուցումն ու դաստիարակությունը :

դ) Համեմատաբար բարձր և կրտսեր հրամկազմի
կարգապահական գանցանքների տոկոսը , քիչ և տար-
րերդում կարմիր բանակայինների գանցանքների տոկո-
սից : Կրտսեր հրամկազմը դեռևս լիակատար չափով
կարգապահության որինակ չի հանդիսանում շարքային
կազմի համար :

և) Կրտսեր հրամկազմի կարգապահական ոլրակտիկայում նկատվում են անհանդուրժելի խեղաթյուրում-ների գեղագքեր : Այս հանգամանքը վկայում է, վոր կարգապահական պրակտիկայում հրամատարության և բաղադրատառների ղեկավարությունը թույլ է կրտսերի վերաբերմամբ : Այս թերությունները վերացնելու և հետազայում հեղինակավոր կրտսեր հրամատար դառտիարակելու նպատակով և քաղաքականապես տուկուն կարմիր բանակայինների դաստիարակիչ ունենալու համար, Քաղվարչությունը առաջարկում է .

1. Զերական դպրոցների համարման ժամանակ վճռականապես ի կատար ածել ԽՍՀՄ ՌՀԽ հունիսի 27-ի 1927 թ. վորոշումը—սոցիալական և կուս-կոմյերիտական շերտավորման մասին : Յերկրային զորամասերի քաղմարմինները գործով պետք է ապահովեն անդրադիտության լիկվիդացիան և գրագիտության մակարդակի բարձրացումը՝ նշված թեկնածուների՝ ղեռ մինչև նրանց զորամաս դալը, տեղական մարմինների միջոցով, ինչպես անհատական, նույնական և խմբակային կարգով : Բատրակների նկատմամբ այս գործի մեջ պետք է զրավել գյուղատնտեսական միության տեղական որդաններին : Այս գործում անհրաժեշտ է, վոր քաղմարմինները իրենց կողմից հայտարերեն մաքսիմալ նախաձեռնություն : Քաղմարմինները անպայման պետք և հետևեն գնդի դպրոցների համար թեկնածուների ընտրությանը և տեղյակ լինեն այլալիսինների ցուցակների կազմելուն և հաստատելուն : Գնդի դպրոցների համալրման հետ կապված խնդիրների կարեռությունը պետք է լրակատար չափով յուրացնի ամբողջ պետկազմը : Թեկնածուներ ընտրելու գործի մեջ պիտի քաշել զորամասի կուսկազմակերպությանը :

2. Գնդի դպրոցների քաղաքական օւսուցման և դաստիարակության տեսակետից, Քաղվարչությունը խնդիր է առաջադրում՝ մշակել քաղաքարապմունքների յերկամյա ծրագրում յեղած հիմնական հարցերը, այն-

պես, վոր յերկրորդ տարվա ծառայության ընթացքում քաղաքարապմունքների կարգով այդ խնդիրը պետք է խորացնել և լրացնել: Քաղմարմիններն ու քաղաքարատները պետք ե ապահովեն ծրագրի այնպիսի մշակում, վոր կրտսեր հրամատարը կարողանա ճիշտ և մտածված կերպով պատասխանի կարմիր բանակայինների հարցերին: Դրա համար քաղաքարապմունքը զնդերի դպրոցներում և կրտսեր հրամկազմի խմբակների հետ պիտի տանեն ամենալավ խմբակավարները, անպայման կուսակցության անդամներից, խսկական դըպրոցական պայմաններում, իսկ նրանց կարգավորումը այնպես նշանակել, վոր վորեւ ընդհատում չկինի:

3. Համբակը ական պատրաստության ժամերիքի վը գնդերի դպրոցներում առաջիկա ուսումնական տարում պետք ե ավելանա մինչեւ 80 ժ. Այդ պարապմունքները կաղը ային զորամասերի զնդային դպրոցների բոլոր խմբակներում պետք ե տանի հաստիքավոր ուսուցիչ, իսկ յերկրային զորամասերում—պետք ե տանի հատուկ հրավիրված վորակավոր մանկավարժ, վորին պիտի վարձատրել հատուկ հատկացումներից: Կրտսեր հրամկազմի հանրակրթական պատրաստությունը պետք է շարունակվի և ծառայության յերկրորդ տարում, վորի համար կրտսեր հրամատարներին, առաջին հերթին, պետք ե գրավել յերեկոյան հանրակրթական դպրոցները, ամեն կերպ ընդառաջ զնալով ինքնակրթության վերաբերյալ նրա պահանջներին:

4. Արտադպրոցական աշխատանիքը գնդերի դպրոցներում պետք ե իրեն առաջ առանձնահատուկ ինդիր զնի՝ բարձրացնել կրտսեր հրամատարի հանրակրթական և կուլտուրական մակարդակը և պատրաստել նըրան վորպես ակտիվիստ, վորպես ամենորյա դաստիարակիչ կարմիր բանակային մասսայի և ամբացնել նրա դոգումը ինչպես շարքային կազմի, այնպես ել պետերի կազմի մյուս կատեգորիաների հետ: Արտադպրոցական աշխատանքը պետք ե իրապես նպաստի կրտսեր հրամա-

տարի հեղինակությունը կարմիր բանակայինների շրջանում բարձրացնելու և ամրացնելու գործին : Կրտսեր հրամկազմի գրավումը արտադպրոցական աշխատանքի մեջ պետք է շարունակվի , բայց յերբեք այն տեղը չպիտի հասցնել , վոր նա ծանրաբեռնված զգա իրեն :

5. Գնդերի գպրոցների ամբողջ ուսուցման աշխատանքում մաքսիմալ շափով պետք է ուժեղացնել հրահանգչական թեքումը : Դրա համար պետք է քաղաքարապմունքների թիմաները մշակել վոչ միայն այդ պարապմունքների բովանդակության տեսանկյան տակ , այլև մշակմանը զուգընթաց կարողանալ կարմիր բանակայիններին բացատրություններ տալ զբույցների և տնձնական շվման ժամանակ , նույնպես և կրտսեր հրամատարը պետք է տիրապետի մասսայական աշխատանքի հիմնական հմտություններին (անհատական ազիտացիա , մասսայական արտադպրոցական աշխատանք և այլն) : Այդ աշխատանքը պետք է շարունակվի և կրտսեր հրամկազմի ծառայության յերկրորդ տարրում .

ա) վորպես ամենորյա հրահանդում՝ նրանց վաշտի քաղզեկի կողմից , իսկ կարեռագույն ինդիքներում— զորամասի կոմիսարի (քաղողնականի) կողմից .

բ) վորպես հատուկ հրահանգում ամեն կարեռը կամպանիաներից առաջ , հենվելով այն կոնկրետ հարցերի վրա և հնարավոր արամագրությունների վրա , վորոնք կհայտաբերեն կարմիր բանակայինները .

գ) վորպես կրտսեր հրամկազմի գրավում մասսայական աշխատանքի բոլոր ցուցադրական ձևերի մասնակցության մեջ , ցուցադրական ձևեր , վորոնք կարող են ողտագործվել հրահանգչական հմտությունների դարզացման և ամրացման համար .

դ) վորպես գարնանը և աշնանը կրտսեր հրամկազմի կարճատե սեմինարների կատարում—կաղըային զորամասերում և նախքան հավաքները՝ յերկրային զորա-

մասերում . այդ սեմինարներում պիտի մշակել առաջիկա աշխատանքի հարցերը , մանավանդ բովանդակության կողմից :

6. Ամենակարևոր խնդիրն եւ հանդիսանում կրտսեր իրամատարների դաստիարակությունը , նիշտ հասկանալու կարգապահական քաղաքականության գիծը և կարողանալ իր կարգապահական իրավունքները զործնակունում կիրառել :

Դրա համար .

ա) գնդերի գպրոցներում քաղաքարապմունքի կարգով պետք եւ վերամշակել կարգապահության մասին հարցերը ԲԳԿ . բանակում , պետք եւ ուժեղացնել հսկողությունը կարգապահական կանոնագրքի մշակման վրա .

բ) կարգապահությունն ու կարգապահական քաղաքականությունն այնպես որինակելի ձևով պետք է տանել , վոր կուրսանտները սովորեն նրանից թե ինչպես պետք եւ կիրառեն իրենց իրավունքները առագայում : Նույնը և կարգապահական պրակտիկայի տեսակետից , վոր գործադրվում եւ կրտսեր հրամատարների վերաբերմամբ զորամասերում :

գ) ժամանակ առ ժամանակ պետք եւ գնդերի գպրոցներում և կրտսեր հրամակազմի հետ հատուկ զրույցներ տանել կարգապահական պրակտիկայի մասին զորամասերում , վերլուծելով այդ զրույցների ժամանակ ինչպես այլանդակ ղեղփերի , այնպես ել պետքը կազմի կողմից իր կարգապահական իրավունքների ճիշտ և զսպված կիրառման ղեղփերը՝ գործնական որինակներով զաստիարակել կրտսեր հրամատարի մեջ կարգապահականության հարցերին մոտենալու ճիշտ գիծ : Նման զրույցներ պիտի ունենան զորամասի հրամատարը կամ կոմիսարը .

դ) անշեղորեն դաստիարակելով կրտսեր հրամատարի մեջ պահանջկուտություն և հաստատակամություն՝ կարգապահություն մտցնելու իր ստորագրաժան-

ման մեջ, վորոշություն, պատվերներ ու կարգադրություններ տալու մեջ—վճռականորեն պետք է պահանջել հենց կրտսեր հրամատարից, վոր նա որինակ ցույց տա կարգապահության և ծառայության վերաբերյալ պահանջները ի կատար ածելու մեջ:

7. Քաղմարմինները և կուս. կազմակերպությունները առանձնապես ուշադրություն պիտի դարձնեն կրտսեր հրամակազմի մյուս կատեգորիայի պետերի կազմի հետ զոդումն ուժեղացնելու վրա, վճռական պայքար մղելով խորչումի դեմ և դեպի կրտսեր հրամատարները բարձրից նայելու վերաբերմունքի դեմ.

ա) պետք ե վարժեցնել կրտսեր պետերի կազմին մյուս պետերի կազմի հետ զորամասի աշխատանքի կարեւոր հարցերի քննարկությանը մասնակցելուն.

բ) կրտսեր հրամակազմին պետք է կԲ. Տան ակտիով աշխատանքի մեջ գրավել և հասարակական կազմակերպությունների մեջ քաշել, կապելով նրան այստեղ նույնպիս—հասարակական աշխատանքի հետ, բոլոր մնացած պետերի կազմի հետ.

գ) բոլոր կատեգորիաների պետերի կազմի մեջ ակտամրային և սպորտական աշխատանքում ընկերական շփման ձևերը պետք ե ամրացնել:

8. Վերեւում առաջադրած խնդիրները դեռ ավելի շափով վերաբերում են գերակետիկ կրտսեր հրամատարներին: Պետք ե ուժեղացնել վերջիններիս ազգեցությունը կրտսեր հրամակազմի դինվորականների վրա, վորի համար նրանք պետք ե կարգապահության որինակ տան, կարողանան վարչել կարմիր բանակայինների հետ ուսուցման և դաստիարակության ընթացքում, անընդհատ բարձրացնել դերակետիկ կրտսեր հրամակազմի կուլտուր-քաղաքական մակարդակը և նրա ռազմական պատրաստությունը, ամրացնել կապը գերակետիկ կրտսեր պետերի կազմի և կարմիր բանակայինների ու զորամասի մնացած պետերի կազմի հետ,—այս բոլորը

քաղաքարատների և կուսկազմակերպությունների ամենալուրջ խնդիրներն են հանդիսանում :

9. Առաջադրած խնդիրների գործնականապես վճռելու հաջողությունը բավական չափով կախված է նրանից, թե վորքան, ինչ չափով զորամասերում կարգավորված կլինին կրտսեր հրամկազմի ամենորյա նյութական-կենցաղային և կուլտուրական կարիքների ողպատճեմը : ՊՈՒՌ-ը քաղմարմիններից, կոմիսարներից, քաղունականներից և կուսկազմակերպություններից պահանջում և անդույլ ուշադրություն ունենալ զեղի այդ կարիքները, ինչպես և ուշադիր լինել զեղի կրտսեր հրամատարների կարգի բոլոր աշխատանքներին : Պետք է կազմի սոորին ողակների ամրացումը, վորոնք անմիջական չփում ունեն կարմիր բանակայինների հետ, ուալ կերպով կարաղացնի բանակի քաղաքարարոյական վիճակում նկատված թերությունների վերացումը, վորոնք մատնանշված են ԽՍՀՄ ՌՀԿ 27/V 1928 թ. Վորոշման մեջ, կքարձրացնի կ. բանակային մասսաների ուղմա-քաղաքական ուսուցման և զատկա-բարակության վորակը և, ամրովածությամբ վերցրած, կամրացնի կարմիր բանակի մարտունակությունը :

10. Ներկա դիրեկտիվում մեջ բերած միջոցառումների ամրագ դումարը կարող և խոչըր հետեւնքներով կիրառվել միայն այն պայմանով, յեթև զորամասերի և միավորությունների (սույնություն) հրամատարական կազմը յուրացնի նրանց կարեւորությունը լիակատար չափով և յեթև նրանց ի կատար ածելու գործում ակտիվ մասնակցություն ունենա : Քաղմարմինների կարեւորակույն խնդիրն ապահովել հրամատարական կազմի այլ ակտիվ գերը կրտսեր հրամատարի զատիքարակության գործում :

11. Ներկա դիրեկտիվը պետք և մշակել կուսակցությանն աջակցող խմբակների ակտիվի մասնակցու-

թյամբ կուսժողովներում և պետերի կազմի ժողովներում, մշակելով դիրեկտիվի հիման վրա կոնկրետ միջոցառումներ ավյալ դորամասի (միավորության) վերաբերյալ:

Դկբ. Քաղվարչության պետի անդակալ՝

ի. ԱԼԱՎԻՆ

23/25 Հուլիսի 1928թ. № 23364դ

ԱՆՑԱԼ ԾՐՁԱՆԻ ԴԻՐԵԿՏԻՎՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ

1. Հարբեցողության դեմ պալքարի մասին (Քաղվարչի շրջաբերականի հետ ուղարկած) — № 6069/գ. 1/XII 27 թ.
2. Հարբեցողության դեմ պալքարը ուժեղացնելու մասին — № 6162/գ. — 11/II — 28 թ.
3. Հարբեցողության դեմ պալքարի մասին — № 7551/հ./գ. — 14/II — 28 թ.
4. Կարգապահության մասին կ. կ. Բ. Ռ. Հ. Խ. — № 34105/գ. — 21/IV — 28 թ. դիրեկտիվը:
5. Դիվիզիաների զինկոմիսարների — քաղբաժնների պետերի կկ Բանակում կուսաշխատանքի հերթական խնդիրների մասին խորհրդակցության բանաձևը. — № 6241/գ. — 23/IV — 28 թ.
6. Ստորագրյալներից պարտք վերցնելու մասին № 6183/գ. — 9/III — 28 թ.
7. Գյուղմիասնարկի հավաքման հետ կապված աշխատանքի մասին № 6443/գ. — 25/IX — 28 թ.
8. «Կարմիր Զինվորում» տպված նյութերի վրա դորամասերի կողմից ուշադրություն դարձնելու մասին № 1260 — 25/V — 28 թ.
9. Բանակալին խորհրդակցության բանաձևերի ինֆորմացիայի, հաշվառման և վիճակագրության վերաբերլաւ. — բյուջետեն կկբ. Քաղվարչի № 6 — 28 թ.

10. ԽՍՀՄ Ռէ՛՛ վորոշումը Բ. Գ. Կ. Բ. քաղաքա-
րարութական վիճակի մասին (Քաղվարչի գիրեկտիվի
հետ ուղարկած) № 28/349/գ. — № 6391/գ. — 16/VIII —
28թ.

11. Կոմի երիտամիության մեջ հիվանդագին լիրե-
փուլթների մասին (ինֆորմացիոն նամակ) № 6319/գ.
— 16/VI — 28թ.

12. Մեթոդական ցուցումներ հակակրոնական
պրոպագանդի վերաբերյալ — № 390 — 19/XII 1927թ.

13. Խնքնակրթական աշխատանքի մասին —
№ 446 — 28/XII — 1927թ.

14. Պետերի կազմի և ազգայնական տրամադրությունների մասին գիվիզիանների ռազմկոմիսարնե-
րի — քաղբաժինների պետերի խորհրդակցությունների
բանաձևերը — բառութեան Անդրանիկ Տիգրանի 2—27թ.

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0044986

(154)

A I
8070